

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1

בפני כב' השופטת תמר בוק רפפורט

מרדכי בן ציון לוי

התובע

ע"י ב"כ עו"ד אורי גלבע ועו"ד רות אטש-היימוב

נגד

1. עמוס גבעון, עו"ד

הנתבעים

בעצמו וע"י עו"ד יובל ג'משיד

2. איילון חברה לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד יובל ראובינוף

2

3

פסק דין

4

5 תביעת רשלנות מקצועית כנגד הנתבע 1 (להלן – עו"ד גבעון) בגין תביעת רשלנות רפואית שהגיש

6 בשם התובע (להלן – לוי) ואשר נדחתה מחמת התיישנות.

7

8 1. ביום 6.9.1999 הגיש עו"ד גבעון בשם מר לוי לבית משפט זה תביעה כנגד קופת חולים
9 לאומית (להלן – קופ"ח) והסתדרות מדיצינית הדסה (להלן – הדסה) בטענה אודות נזקי גוף שגרמו
10 אלו למר לוי, בהעניקן לו טיפול רפואי רשלני. הטענות היו (1) לאיחור בגילוי גידול שהוסר מראשו
11 של מר לוי ב-22.6.1988; (2) להתרשלנות בביצוע הניתוח האמור, שכן הגידול לא הוסר בשלמותו
12 ומחמת כך, כנטען, נגרם גידול חוזר שהוסר ביולי 1996; (3) בנוסף, הועלתה טענה אודות איחור
13 בגילוי הגידול החוזר (ת"א 1410/99; להלן – תביעת הרשלנות הרפואית).

14

15 2. ביום 10.8.09 ניתן בבית משפט זה (מפי כב' השופטת מ' מזרחי) פסק דין בתביעת הרשלנות
16 הרפואית. בפסק הדין נתקבלה הטענה לאיחור בגילוי הגידול הראשון, כמו גם הטענה לאיחור
17 בגילוי הגידול החוזר. הטענה להתרשלנות בביצוע הניתוח הראשון נדחתה. נקבע כי התרשלנות של
18 הדסה וקופ"ח בגילוי הגידול הראשון הביאה לכך שגידול זה היה גדול יותר במועד הניתוח
19 וכתוצאה מכך נפגעו רקמות רבות יותר בעת ההוצאה, דבר שגרם לנזק רב (סעיף 24 שם). עם זאת,
20 רק 40% מנכותו של מר לוי יוחסה לקופ"ח ולהדסה, משום שמר לוי סבל מנכויות קודמות. נוכח כך
21 נפסק לטובת מר לוי פיצוי בגין פגיעה בכושר השתכרות, כאב וסבל, הוצאות רפואיות, עזרת הזולת

1 מתוך 32

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

- 1 וניידות, בניכוי 40% מקצבת המל"ל. סכום עמד בזמנו על כ-3.3 מיליון ש"ח, ובצירוף שכר טרחת
- 2 עורך דין והוצאות בהן חויבו הדסה וקופ"ח - סך של כ-4.3 מיליון ש"ח.
- 3
- 4 3. הדסה וקופ"ח, כמו גם מר לוי, ערערו על פסק דין זה. בית המשפט העליון, בפסק דין מיום
- 5 18.11.10, קיבל את ערעורן של הדסה וקופ"ח בכל הנוגע לפיצוי שנפסק בגין האיחור בגילוי הגידול
- 6 הראשון. נקבע כי תביעה זו התיישנה כבר בשנת 1995, במלאת 7 שנים לניתוח, ולכן דינה להידחות.
- 7 עם זאת, הקביעה אודות הרשלנות שבאיחור בגילוי הגידול החוזר נותרה בעינה. אלא שמחמת
- 8 שאיחור זה לא גרם לנכויות נוספות, הסכום שנפסק בגינו הועמד על סך 150,000 ש"ח בלבד בצירוף
- 9 שכ"ט עו"ד, וזאת בגין כאב וסבל.
- 10
- 11 4. בעקבות כך, ביום 13.7.11 הוגשה התובענה דנן, במסגרתה טוען מר לוי כי זמן ניכר לפני
- 12 יוני 1995 (מועד מלואת 7 שנים לניתוח הראשון), פנה הוא אל עו"ד גבעון על מנת שייצג אותו
- 13 בתביעת רשלנות רפואית. על פי הנטען, אף שמדובר היה במועד קריטי בהיבט ההתיישנות, לא
- 14 הבהיר עו"ד גבעון למר לוי את הדחיפות שבהגשת התובענה בשל החשש מפני טענת התיישנות,
- 15 ולא הגיש את התביעה אלא, כאמור, ב-6.9.1999. כמו כן, מועלית בתובענה טענה על פיה עו"ד
- 16 גבעון כפה על מר לוי לדחות הצעת פשרה שהציע בית המשפט העליון בטרם ניתן פסק דינו בו
- 17 התקבל הערעור, כל זאת מבלי להעמידו על הסיכונים הכרוכים בכך.
- 18
- 19 מר לוי צירף לתביעה את הנתבעת 2 (להלן – איילון), בטענה שזו ביטחה את עו"ד גבעון בתקופה
- 20 הרלבנטית בפוליסת ביטוח אחריות מקצועית.
- 21
- 22 5. בכתב ההגנה טען עו"ד גבעון, כי דין התביעה להידחות, שכן הוא לא התרשל כלל בטיפול
- 23 בעניינו של מר לוי, אלא אדרבא, פעל למענו במסירות משך 11 שנים ועשה כמיטב יכולתו. ראיה
- 24 לכך מבקש עו"ד גבעון למצוא בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בתביעת הרשלנות הרפואית,
- 25 שם התקבלה התובענה, ומכאן כי לא התרשל. עוד נטען, כי בפרק הזמן בין פניית מר לוי לדבריו
- 26 לבין מלואת שבע שנים לניתוח הראשון, לא ניתן היה להגיש תביעת רשלנות רפואית נתמכת בחוות
- 27 דעת. בנוסף נטען בכתב ההגנה, כי גרסתו של מר לוי במהלך תביעת הרשלנות הרפואית הייתה שרק

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

- 1 בשנת 1996, כשהגידול חזר, הוא חשד לראשונה בקיומה של רשלנות רפואית. נטען כי מר לוי לא
- 2 היה מוכן לשלם כל סכום עבור הוצאות המשפט, ולכן נחתם ייפוי כוח להגשת תביעת רשלנות
- 3 רפואית רק בשנת 1999, וכי מועד זה הוא "המועד הקובע" מבחינת אחריותו של עו"ד גבעון.
- 4
- 5 6. בכתב הגנתה של איילון נטען, כי עו"ד גבעון בוטח אצלה בפוליסות אחריות מקצועית "על
- 6 בסיס תביעה", בהן הכיסוי הביטוחי משתכלל עם הגשת התביעה נגד המבוטח, ולחלופין, הודעה
- 7 בכתב של המבוטח והמבטח על האפשרות שתוגש נגדו תביעה. על פי הנטען בכתב ההגנה, הודעה
- 8 כאמור לא נמסרה בתקופת תוקפן של הפוליסות הרלבנטיות לתקופה בה התבררה הרשלנות,
- 9 כשנודע בשנים 1999-2001, כי כנגד תביעת הרשלנות הרפואית הועלתה טענת התיישנות. לכן,
- 10 נטען, פוליסות אלו פקעו ללא כיסוי חבות. בכל הנוגע לפוליסה שהייתה בתוקף במועד הגשת
- 11 התביעה דנן – נטען, כי בעת הגשת הצעת הביטוח על המבוטח למסור הודעה למבטח על אירוע
- 12 העלול לגרום לתובענה הידוע לו, דבר שלא נעשה בידי עו"ד גבעון בכל הנוגע לפוליסה זו ושלא
- 13 כדין. עוד נטען כי כך או אחרת, הפוליסה איננה מכסה תביעה שהגשתה הייתה צפויה קודם תחילת
- 14 הפוליסה. לפיכך, כך נטען, גם הפוליסה לשנת 2011 איננה מכסה את התביעה הנדונה.
- 15
- 16 7. מטעם מר לוי הוגשו הראיות הבאות: תצהירו של מר לוי עצמו; תצהיר אחותו של מר לוי,
- 17 הגב' נעמי שטרית; תצהירו של עו"ד אהרון בארי, שעבד במשרדו של עו"ד גבעון בשנות ה-90;
- 18 תצהירה של הגב' פרח שריקר, שבא כוחו של מר לוי, עו"ד גלבו, הגיש בשם אמה תביעת רשלנות
- 19 רפואית תוך שלושה חודשים ממועד הפנייה אליו, ערב התיישנות; תעודות עובד ציבור מטעם
- 20 המוסד לביטוח לאומי ובהן העתק תיק נכות כללית של מר לוי במל"ל, כמו גם פניות עורכי דין
- 21 למל"ל בעניינו. בנוסף, העידה מטעם מר לוי הגב' אילנה ממך, מזכירתו של עו"ד גבעון במועדים
- 22 הרלבנטיים.
- 23
- 24 מטעם עו"ד גבעון הוגש תצהירו. כמו כן, זימן עו"ד גבעון את עו"ד גלבו, בא כוחו של מר לוי,
- 25 כעד מטעמו. בנוסף, במהלך החקירות הנגדיות העיד עו"ד גבעון מטעמו אף את עו"ד דורון גנסי,
- 26 אשר ייצג את מר לוי כלפי המל"ל קודם לפנייתו של מר לוי אל עו"ד גבעון.
- 27

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 מטעם איילון העידה עו"ד מורן רותם-דהן, עו"ד במחלקת חברות רכוש ואחריות מקצועית אצל
2 הנתבעת 2.

3

4 אחר שנשמעו הראיות והעדים נחקרו, הוגשו טיעונים בכתב ואף נשמעו סיכומים בעל פה, עלו עיקרי
5 המחלוקת בין התובע לנתבעים על רקע כל האמור, כדלקמן.

6

7 עיקרי המחלוקת בין התובע לנתבעים

8 8. לטענת מר לוי, פנה הוא אל עו"ד גבעון בראשית שנת 1995 על מנת שיטפל עבורו בתביעת
9 רשלנות רפואית. עו"ד גבעון לא הסביר למר לוי את הדחיפות שבטיפול בעניין, והגיש את התביעה
10 רק בשנת 1999, ובכך התרשל. התרשלות זו גרמה למר לוי לנזק כספי ניכר משום שאלמלא
11 ההתיישנות, היתה עשויה התביעה להניב למר לוי סכומים ניכרים, כפי שפסק בית משפט זה בתביעת
12 הרשלנות הרפואית. כעולה מפסק הדין שניתן בתביעת הרשלנות הרפואית, בית משפט זה הכיר בכך
13 שהדסה וקופ"ח התרשלו ואחרו בגילוי הגידול, וכי איחור זה גרם למר לוי לנזק רב משום שבגינו
14 הוסר הגידול רק ב 22.6.88 כשהוא גדול מאוד, תוך שההסרה הסבה נזק גדול, משום שפגעה
15 ברקמות רבות מאלו שהיו נפגעות אילו הוצא הגידול קודם לכן. על אף קביעות ברורות אלו, לא זכה
16 מר לוי לפיצוי בגין הרשלנות, משום שבית המשפט העליון קבע כי לקופ"ח ולהדסה קמה טענת
17 התיישנות כנגד עילת האיחור בגילוי הגידול הראשון ומטעם זה שלל ממר לוי את הפיצוי שנפסק
18 לו בבית משפט זה בגין כך. על פי הנטען, אילו הוגשה התובענה בסמוך לפנייתו של מר לוי אל עו"ד
19 גבעון, לא היתה מתקבלת טענת ההתיישנות והסכומים שנפסקו לזכותו בידי כב' השופטת מזרחי
20 היו מתקבלים ומשולמים לידי מר לוי במלואם. נזקו של מר לוי הוא, אפוא, על פי הנטען, הסכום
21 שנפסק לטובתו בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בגין נזקיו מן האיחור בגילוי הגידול הראשון,
22 בניכוי מה שנפסק לו בגין כאב וסבל שנגרמו לו כתוצאה מן האיחור בגילוי הגידול החוזר. נזק זה
23 נגרם בשל מחדליו של עו"ד גבעון שהגיש את התביעה רק בשנת '99, ולפיכך על עו"ד גבעון
24 והמבטחת, איילון, לפצות את מר לוי בגין כך.

25

26 9. לטענת עו"ד גבעון, מר לוי פנה אליו בשנת 1995 על מנת לברר האם ניתן לקבל כספים
27 נוספים מן המוסד לביטוח לאומי, בהמשך לתביעה קודמת שהגיש נגד המל"ל באמצעות עו"ד אחר

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 (עו"ד גנסיק), ולא בעניין רשלנות רפואית. נטען כי אין ליתן אמון בגרסת מר לוי בנושא זה, שכן
2 במסגרת תביעת הרשלנות הרפואית השיב הוא בתשובה לשאלות שהופנו אליו בחקירה נגדית, כי
3 רק בשנת 1996 נודעה לו הרשלנות הרפואית. אם כך, לא ייתכן שלוי פנה אליו בעניין רשלנות
4 רפואית בשנת '95. בהקשר זה אף נטען ל"השתק שיפוטי". בנוסף, לטענת עו"ד גבעון, עובר להגשת
5 התובענה פנה אליו עו"ד גלבוץ, בא כוחו של מר לוי, והציע לו להציג לפני חברת הביטוח גרסה
6 שאיננה אמת, על פיה מר לוי פנה אליו בעניין רשלנות רפואית בשנת 1995, ובכך נהג שלא כדין.
7 עוד נטען, כי העובדה שתביעת הרשלנות הרפואית התקבלה בבית המשפט המחוזי, תוך שנדחתה
8 טענת ההתיישנות, מעידה על היעדר רשלנות מקצועית מצדו. בהקשר זה נטען, כי טעה בית המשפט
9 העליון בקביעתו בדבר המועד בו נודע ללוי על הרשלנות. לטענת עו"ד גבעון, אכן רק בשנת 1996
10 נודע למר לוי כי הגידול הוצא בשנת 1988 באופן חלקי בלבד והתבררו לו נזקיו, ולכן היה על בית
11 המשפט העליון לקבוע כי מרוץ ההתיישנות כלפי הדסה מתחיל בשנת 1996, ולא בשנת 1988 כפי
12 שנקבע. עוד נטען, כי גם אם תתקבל גרסת מר לוי כי פנה אליו בשנת 1995 בנושא דנן, הרי שלא
13 עמד לרשות עורך הדין באותה עת פרק זמן המאפשר להיערך להגשת תביעת רשלנות רפואית בטרם
14 התיישנות. על פי הנטען, בעניין זה היה על מר לוי להגיש חוות דעת מומחה ולהוכיח כי ניתן להגיש
15 תובענה בפרק הזמן הקצר שעמד לרשות עו"ד גבעון למטרה זו על פי גרסת מר לוי. לעניין דחיית
16 הצעת הפשרה בבית המשפט העליון, נטען כי מדובר היה בהצעה שלא נתקבלה בידי הדסה וקופ"ח,
17 כך שלא הייתה מעשית. מכל מקום, עו"ד גבעון הסביר למר לוי ולאחותו שהייתה עמו בבית
18 המשפט, את הסיכויים והסיכונים שבדחיית הצעת בית המשפט, ומר לוי החליט, לאחר שהתייעץ
19 עם אחיותיו, לדחות את ההצעה. עוד נטען, כי גם אם היה עו"ד גבעון ממליץ למר לוי לדחות את
20 ההצעה, לא היה בכך רשלנות מקצועית, שכן מר לוי טען שנודע לו על חזרת הגידול רק בשנת 1996.
21
22 10. איילון הצטרפה לטיעוניו של עו"ד גבעון כנגד הרשלנות המקצועית המיוחסת לו והוסיפה
23 וחידדה כי גם אם תתקבל גרסתו של מר לוי כי פנה אל עו"ד גבעון ב-31.1.1995, הרי שאין בכך
24 כדי להועיל למר לוי משום שהדעת נותנת שכבר באותה עת התיישנה תביעתו בגין האיחור באבחון
25 הגידול הראשון, שכן מר לוי היה מודע לכך שיש גידול בראשו עוד בתחילת שנת 1988, כך שממועד
26 זה החל מרוץ ההתיישנות, ולא ממועד הניתוח (טיעוני הצדדים בעניין הכיסוי הביטוחי ייסקרו
27 בהמשך).
28

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

דיון

1
2 11. על מנת להוכיח את חבותו של עו"ד גבעון, ראשית על מר לוי לשכנע כי אכן בינואר 1995
3 פנה אל עו"ד גבעון על מנת שיטפל עבורו בנושא רשלנות רפואית, ואף יש לבחון את טענתו של
4 עו"ד גבעון כי מר לוי מנוע מלטעון שפנה אל עו"ד גבעון באותה עת, לנוכח גרסתו בעדותו במסגרת
5 תביעת הרשלנות הרפואית בסוגית המועד בו נודע לו על הרשלנות.
6
7 אם לא תתקבל גרסתו של מר לוי בדבר מועד הפנייה אל עו"ד גבעון בנושא רשלנות רפואית, נראה
8 כי דין התביעה להידחות, שכן מדובר בטענה עליה מבוססת התביעה כולה, ובלעדיה – אין. מנגד,
9 אם מתקבלת גרסתו של מר לוי באשר לתוכן הפגישה עם עו"ד גבעון בינואר 1995, ובהינתן שעו"ד
10 גבעון איננו טוען שנקט בצעד כלשהו בקשר עם טענת הרשלנות הרפואית באותה עת, נראה כי
11 מדובר בסטייה מסטנדרט זהירות סביר בהינתן היחסים שבין הצדדים, וכי הוכח יסוד ההתרשלות.
12
13 בהינתן זאת, תיבחן שאלת הקשר הסיבתי – האם ההתרשלות בטיפול בפניית מר לוי, ככל שנעשתה
14 בינואר 1995, גרמה לדחיית תביעת הרשלנות הרפואית, ובכך מנעה ממר לוי את פירותיה
15 הפוטנציאליים של תביעת הרשלנות הרפואית.
16
17 בהקשר זה, יש לברר את טענתו של עו"ד ראובינוב, ב"כ איילון, כי במועד פנייתו הנטענת של מר
18 לוי אל עו"ד גבעון, התיישנה כבר תביעתו של מר לוי, ואזי ניתק הקשר הסיבתי בין ההתרשלות לבין
19 הנוק. כמו כן, יש לברר את טענתו של עו"ד גבעון, כי לא ניתן כלל להגיש תביעת רשלנות רפואית
20 בפרק הזמן הקצר שעמד לרשותו, על פי גרסת מר לוי בעניין מועד הפנייה.
21
22 בנוסף, יש לבחון את טענות לוי כנגד חלקו של עו"ד גבעון בדחיית הצעת הפשרה בבית המשפט
23 העליון.
24
25 בשלב הבא, ובהנחה שהוכחה התרשלות והוכח קשר סיבתי, יש לבחון את טענת עו"ד גבעון בדבר
26 שיעור הנוק והחובה לנכות תשלומי שכר טרחה להם היה זכאי אילו התקבלה התביעה.

6 מתוך 32

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1

2 בהמשך, בהינתן אחריותו של עו"ד גבעון, תיבחן שאלת קיומו של הכיסוי הביטוחי לאחריות זו.

3

4 אבחן, אפוא, את הדברים כסדרים, ואפתח בפגישה שמראשית שנת '95.

5

6 לשם מה פנה מר לוי אל עו"ד גבעון בראשית שנת 1995?

7 12. אף שבשלבם מוקדמים של ההליך ועוד קודם להגשת התובענה גרס עו"ד גבעון כי מר לוי
8 פנה אליו אך בשנת 1996, לאחר שנודע לו על חזרת הגידול (ראו, למשל, סעיף 5 לתצהיר עדותו
9 הראשית, שם מפרט הוא כיצד השיב לפנייתו המוקדמת של עו"ד גלבוע בנושא התובענה, כמו גם
10 גרסתו של עו"ד גבעון בכתב ההגנה, העוסק אך בפניית לוי מ-1996), הרי שבהמשך הדיון ובתצהיר
11 עדותו הראשית, אישר עו"ד גבעון כי לוי אכן פנה אליו עוד בראשית שנת 1995. כלומר, עצם קיומה
12 של פגישה ב-1995 אינו ענין השנוי עתה במחלוקת. אף אין חולק כי הפגישה נועדה לשם קבלת
13 שירות משפטי. השאלה שיש לברר היא, אפוא, האם כגרסת לוי, פנה הוא אל עו"ד גבעון על מנת
14 לברר טענת רשלנות רפואית, או שמא כגרסת עו"ד גבעון, הפנייה נעשתה אך ורק על מנת לברר את
15 זכויותיו של לוי כלפי המל"ל.

16

17 ממכלול העדויות והחומר שבא לפניי, נראה כי מאזן ההסתברויות נוטה לכך שהפגישה עסקה
18 ברשלנות רפואית בענין מה שארע למר לוי בשנות השמונים, וכי יש לדחות את טענתו של עו"ד
19 גבעון כי התביעה עסקה אך ורק בזכויות כלפי המל"ל.

20

21 בעניין זה באו בפניי עדויותיהם של עו"ד גבעון ושל מר לוי, וכן נטען לראיות חיצוניות התומכות
22 בגרסאות השונות. הסתמכות בלעדית על עדותו של מר לוי או על עדותו של עו"ד גבעון, מעוררת
23 קושי, מעבר לקושי הרגיל בהסתמכות על עדות בעל דין, בשל הנסיבות הבאות.

24

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

13. אשר לעדותו של עו"ד גבעון – כעולה מתצהירו של עו"ד גבעון ומכתב ההגנה, בתגובתו הראשונית של עו"ד גבעון לטענותיו של מר לוי, לא הועלתה כלל מצדו הטענה דנן, על פיה הפגישה בינואר 1995 נסובה על זכויות במל"ל ולא על רשלנות רפואית. באותה עת התייחסה גרסת עו"ד גבעון רק לפניית מר לוי אליו בשנת 1996, לאחר חזרת הגידול, ולא לפגישה מראשית 1995.
- ההתייחסות לפגישה מ-1995 אך בשלבים מתקדמים יותר של ההליך ללא הסבר לדבר, מעוררת קושי להסתמך על עדותו של עו"ד גבעון באשר לתוכנה של אותה פגישה, בהיותה "גרסה כבושה" (י' קדמי, על הראיות, חלק ראשון, 501 (2009)).
- יתר על כן, אף אם נקבל שמכיוון שמדובר באירוע מלפני שנים רבות, שבתחילת הדרך לא היה זכור לעו"ד גבעון, עומד בעינו הקושי להסתמך על דבריו, משום שהדעת נותנת שהשכחה אודות קיומה של הפגישה בזמנו, חלה גם על ידיעת פרטי הפגישה בהמשך, ולא נראה כי ניתן להסתמך על הפרטים לגביהם טוען עו"ד גבעון כי נזכר בהם באיחור, ללא שהוצג כל מסמך שרענן את זכרונו של עו"ד גבעון ולימד כי בפגישה מראשית שנת '95 לא הועלתה טענה בדבר רשלנות רפואית. בהקשר זה יודגש כי מבחינתו של עו"ד גבעון, מדובר בפגישה אחת מיני רבות עם לקוחות, שנעשתה לפני שנים ארוכות, שמטבע הדברים, אין לצפות שמתקיים לגביה ולגבי תוכנה "זיכרון אקטיבי". עו"ד גבעון לא הציג כל תרשומת שעשה באותה פגישה ושאותרה בשלב מאוחר, וממנה יכול היה ללמוד על תוכנה של הפגישה ולשלול את טענת מר לוי כי הועלתה בה טענה לרשלנות רפואית. נוכח כך, ההסתמכות על עדותו של עו"ד גבעון, כשלעצמה, באשר לתוכן הפגישה, מעוררת קושי ניכר.
14. אשר למר לוי – אמנם מבחינתו של מר לוי, פגישה עם עורך דין לצורך טיפול משפטי היא אירוע מיוחד שניתן לקבל כי ייזכר אצלו, אך כפי שמציין עו"ד גבעון בטיעונו, מהתבטאויות שונות של מר לוי בחקירתו הנגדית במסגרת תביעת הרשלנות הרפואית בפני כב' השופטת מזרחי, עולה כי גרסתו שם הייתה שרק בשנת 1996, לאחר שהתגלה הגידול החוזר, התבררה לו הרשלנות הרפואית. בתצהיר עדותו הראשית כאן הסביר כי כך עשה משום שעו"ד גבעון הנחה אותו בזמנו לגרוס כך לפני כב' השופטת מזרחי (סעיפים 29-31 לתצהיר עדותו הראשית). אלא שגם טענה זו מעוררת

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

- 1 קושי משום שבדברים אלו מעיד מר לוי על עצמו כי במקרה קודם, לפני כב' השופטת מזרחי, העיד
- 2 הוא באופן מגמתי ולא מסר את מלוא נתוני האמת לבית המשפט, משום שסבר שהדבר ישרת את
- 3 עניינו. מטבע הדברים, קיים קושי ליתן אימון בעדות של מי שכך מתאר את התנהלותו.
- 4
- 5 יצוין כי בטיעוניהם התייחסו הנתבעים בהרחבה לסתירות שונות בעדותו של מר לוי בפניי וביקשו
- 6 שלא ליתן בו אמון על רקע זה. להבנתי, לא מעט מסתירות אלו נבעו מבלבול, ולא נעשו לשם השגת
- 7 תכלית פסולה, שכן לא שרתו הם את עניינו של מר לוי כלל ועיקר. אולם כך או אחרת, לא ראיתי
- 8 צורך להתייחס לטיעונים אלו בפירוט, לאור מה שהודה בו מר לוי בעניין נכונותו להעיד עדות
- 9 מגמתית, המקים קושי ברור להסתמך על עדותו של זה כשלעצמה.
- 10
- 11 יודגש: אין באמור כדי להצביע על מסקנה חד משמעית כי עדותו של מר לוי או עדותו של עו"ד
- 12 גבעון בשאלת תוכנה של הפגישה מראשית 1995 אינה אמת, וכי אין ליתן לה כל משקל. בדברים
- 13 שלעיל עמדתי על הקושי שבעדויות השונות, המחייב היוקקות לראיות החיצוניות שבאו ושלא באו
- 14 בפניי כמו גם לשיקולי הגיון, על מנת להכריע את איזו מן הגרסאות יש להעדיף ולאיוז מהם נוטה
- 15 מאזן ההסתברויות.
- 16
- 17 15. בהקשר זה, ובטרם אסקור את השיקולים שהביאוני להעדיף את גרסתו של מר לוי, באשר
- 18 לתוכן הפגישה מראשית 1995, אציין כי אינני סבורה כי קמה עילה למנוע ממר לוי לטעון את גרסתו
- 19 מכוח "השתק שיפוטי", הן על שום שבמסגרת תביעת הרשלנות הרפואית, לא מצאתי התבטאות
- 20 ישירה של מר לוי בכל הנוגע לפגישה שהתקיימה או לא התקיימה עם עו"ד גבעון בשנת 1995 בכל
- 21 הנוגע לאפשרות להגשת תביעת רשלנות רפואית, ובעיקר על שום שטענתו של מר לוי בדבר
- 22 מודעותו לרשלנות הרפואית בשנת 1996, לא התקבלה, והוא לא זכה לכל הישג משפטי מכוחה. לא
- 23 התקיים, אפוא, תנאי ה"הסתמכות" בגינו תושתק טענה עובדתית אף אם אמת היא, מכוח "השתק
- 24 שיפוטי" (ראו רע"א 4224/04 בית ששון ואח' נ' שיכון עובדים ואח', עמ' 9-10 (פורסם במאגרים ;
- 25 8.3.2005)).
- 26

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

- 1 אבחן, אפוא, את הראיות ואת הנסיבות שבאו לפנינו בנושא, על מנת לבחון באיזו משתי הגרסאות
- 2 תומכות אלו כמו גם הגיונם של דברים.
- 3
- 4 הטיפול בתביעת מר לוי מול המל"ל נעשה עוד קודם לשנת 1995, בידי עו"ד גנסיין והסתיים
- 5 בהצלחה
- 6 16. כפי שעלה מעדותו של מר לוי ומעדותו של עו"ד גנסיין, כמו גם ממסמכי המל"ל, פניית מר
- 7 לוי אל עורך דין לצורך טיפול בתביעת המל"ל, נעשתה עוד בשנת 1988, עת פנה מר לוי אל עו"ד
- 8 דורון גנסיין בעניין. כעולה מן החומר שבא לפנינו, הפנייה למל"ל הסתיימה בכך שנקבעה למר לוי
- 9 דרגת אי כושר של 75%, והוא זוכה בקצבת נכות מלאה וקבועה בשיעור של 100%. על רקע זה,
- 10 הטענה כי על אף טיפולו המוצלח, לכאורה, של עו"ד גנסיין בתביעת המל"ל, בחר מר לוי לפנות
- 11 לעורך דין אחר, עו"ד גבעון, לצורך בחינת תביעה נוספת כלפי המל"ל בשנת 1995, איננה מסתברת.
- 12 לא נראה אילו זכויות נוספות סבר מר לוי, על פי הנטען, שניתן היה לקבל מהמל"ל, ואין הסבר לכך
- 13 שבחר לפנות דווקא אל עו"ד גבעון בנושא זה, על אף הטיפול המוצלח שקיבל מעו"ד גנסיין.
- 14
- 15 בפועל, לא הוכח טיפול ממשי מצד עו"ד גבעון בתביעת מר לוי כלפי המל"ל
- 16 17. אשר לטענת עו"ד גבעון, כי מר לוי ביקש ממנו בשנת 1995 לבדוק אפשרות לקבלת קצבת
- 17 ניידות ושירותים מיוחדים – על פני הדברים, לא נראה כי מצבו של מר לוי עשוי היה להצדיק תביעות
- 18 מסוג זה. בנוסף, עו"ד גבעון לא הציג כל פעולה של ממש שנעשתה לצורך טיפול בתביעה זו. בתיק
- 19 המל"ל שהובא לפנינו בתעודת עובד ציבור, לא נמצאה כל פנייה של עו"ד גבעון אל המל"ל, מלבד
- 20 הזמנת צילום התיק. יתר על כן, כפי שנכתב בתעודת עובד הציבור מיום 18.11.14 (סומן 5 בכרך
- 21 תצהירי מר לוי): "מלבד תביעה זו נתביעת הנכות הכללית שהוגשה בידי עו"ד גנסיין בשנת 1988 –
- 22 הח"מ, לא הוגשה תביעה נוספת לנכות כללית וכן לא בוצע שום טיפול על ידי עו"ד אחרים, למעט
- 23 הזמנת צילומי התיק לתביעות אחרות". אמנם, בפניית עו"ד גבעון מיום 1.2.1995 אל הדסה, לקבלת
- 24 התיק הרפואי, נכתב: "הנני מייצג את מרשי שבנדון בתביעתה נכך במקור – הח"מ, נגד המוסד
- 25 לביטוח לאומי". אולם בפנייה המקבילה מאותו יום אל המל"ל עצמו, לא ציין עו"ד גבעון כי הוא
- 26 מייצג את מרשו בתביעה נגד המל"ל, וכאמור, אין בתיק המל"ל ובחומר שהוצג לפנינו כל עדות לכך
- 27 כי עו"ד גבעון ייצג את מר לוי בתביעה נגד המל"ל. על רקע זה – בין אם על שום ההסבר שהציע מר
- 28 לוי, כי אזכור תביעת המל"ל נועדה "להרדים" את הדסה, על מנת שתעביר מסמכים ללא קושי ולא

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 תחשוש כי מאחורי הדברים עומדת תכנית להגשת תביעת רשלנות רפואית כנגדה, ובין אם על שום
2 שמדובר בטעות קולמוס, כשם שההתייחסות אל מר לוי נעשתה בלשון נקבה במכתב - לא נראה כי
3 האמור בפניית עו"ד גבעון אל הדסה, מהווה משענת מספקת לטענה כי הפגישה מינואר 1995 עסקה
4 בתביעת המל"ל, ובוודאי לא לטענה כי בפגישה נדונה תביעת המל"ל בלבד. מנגד, העדר כל טיפול
5 בפועל בעניינו של מר לוי מול המל"ל, למעט דרישת מסמכים, מעמיד בסימן שאלה את גרסת עו"ד
6 גבעון כי בראשית 1995 פנה אליו מר לוי על מנת שיטפל עבורו בתביעה למיצוי זכויותיו במל"ל
7 ובה בלבד.

8

9 18. יצויין כי חודשים ארוכים לאחר השלמת שלב שמיעת הראיות בתיק זה וכחודשים לאחר
10 השלמת הסיכומים פנה עו"ד גבעון בבקשה לצרף לתיק שני מסמכים נוספים – מכתב דומה לזה
11 לנשלח אל הדסה ב 1.2.95, הממוען אל קופת חולים, הנושא תאריך 9.1.95 (לדברי עו"ד גבעון
12 נראה שאמור היה לשאת תאריך 1.2.95); וכן קבלה של מחלקת רשומות רפואיות בקופת חולים
13 מיום 8.10.95, אודות תשלום בגין צילום רשומות לטובת מר לוי. אינני סבורה כי יש להתיר צירוף
14 ראיות אלו בשלב כה מאוחר של ההליך, אחר שלא הוכח כי נעשה מאמץ ראוי לאתור קודם לכן בין
15 אם בארכיונו של עו"ד גבעון ובין אם בארכיון קופת החולים, ואחר שקבלת המסמך בשלב זה היתה
16 מהיבט פתיחה כוללת של ההליך ומתן אפשרות לב"כ התובע להעדת עדים נוספים ולחקירה חוזרת
17 של עדים שמטבעה עלולה לגרום לעיוות דין. מכל מקום, אף אילו התקבל מסמך זה כראיה, אינני
18 סבורה כי מביא הוא מסקנה שונה באשר לתוכנה של הפגישה מראשית שנת 1995. הנימוקים לעיל
19 שפורטו בהתייחס למסמך המקביל שמוען להדסה ומכלול הנימוקים תומכים במסקנה כי הפגישה
20 עסקה בטענת רשלנות רפואית ושוללים את המסקנה כי הפגישה עסקה רק באפשרות הגשת התביעה
21 נגד המל"ל. אין במסמכים המבוקשים כדי ללמד כי הפגישה עסקה רק בנושא תביעת אפשרית נגד
22 המל"ל.

23

24 19. אשר לסברה אפשרית, כי אין בנמצא תביעה של עו"ד גבעון כלפי המל"ל משום שלאחר
25 שהתקבל החומר הרפואי, הגיע עו"ד גבעון למסקנה מקצועית כי אין מקום לתבוע את המל"ל - הרי
26 שאין לקבל סברה זו. ראשית משום שעו"ד גבעון לא העיד כי כך היה, וכשנשאל "ש... מה עשית
27 בעניין המל"ל?", השיב: "ת. לא עשינו דבר. אחרי שהתקבל החומר מהמל"ל, מוטי נעלם והתקשר
28 רק אחרי שהוא אמר שמצאו שהגידול חזר..." (עמ' 158 שורות 25-23). היעדרה של כל פעילות של

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 ממש למיצוי זכויותיו של מר לוי בכל הנוגע לתביעת המל"ל, מקשה על המסקנה כי תוכנה של
2 הפגישה מינואר 1995 הייתה תביעה זו והיא בלבד. ממילא, תומך נתון זה, וליתר דיוק העדרו של
3 נתון זה, במסקנה כי בפגישה אכן הועלה על סדר היום נושא הרשלנות הרפואית ולא תביעת מל"ל,
4 שכן אין חולק כי אותה פגישה עסקה בייעוץ משפטי מקצועי.
5

6 היעדר ייפוי כוח או הסכם שכר טרחה מן הפגישה בינואר 1995

7 20. בין המסמכים שצרף עו"ד גבעון, לא צרף הוא כל מסמך שנעשה בידי במועד הפגישה בינו
8 לבין מר לוי בינואר 1995, פגישה שקיומה, כאמור, אינו שנוי במחלוקת. בדומה, לא הוצגה כל
9 תרשומת מפגישה או שיחת טלפון מאוחרת יותר עמו. המסמך היחיד שהוצג מאותה פגישה
10 מראשית שנת 95 הוצג בידי מר לוי, והוא טופס ויתור על סודיות רפואית מיום 31.1.1995 עליו
11 חתום מר לוי (נספח ד' לתצהיר מר לוי). לטענת עו"ד גבעון, כך הם פני הדברים על שום שמדובר
12 היה בפגישה ראשונית בלבד, בטרם הגיעו אליו המסמכים הרפואיים, ולכן לא ראה צורך להחתים
13 את מר לוי על הסכם שכר טרחה או על ייפוי כוח (עמ' 153, שורות 9-3). ייפוי כוח והסכם שכר
14 טרחה שהוצגו נושאים תאריך 15.3.1999 – כחצי שנה קודם להגשת התביעה, כארבע שנים לאחר
15 הפגישה מינואר 1995 וכשלוש שנים לאחר המועד בו, לטענת עו"ד גבעון, פנה אליו מר לוי
16 לראשונה בעניין רשלנות רפואית.
17

18 21. היעדרם של מסמכים אלו אומר דרשני ופועל לחובת גרסת עו"ד גבעון: עו"ד בארי, שעבד
19 במשרדו של עו"ד גבעון כ-7 שנים, לרבות במועדים הרלבנטיים, ועדותו הייתה אמינה עליי, העיד
20 בתצהירו כי הפרקטיקה שהייתה מקובלת במשרד ואצל עו"ד גבעון הייתה החתמה על הסכם שכר
21 טרחה, ייפוי כוח וטופס ויתור סודיות רפואית, מיד בפגישה הראשונה עם הלקוח, וציין כי מדובר
22 בפרקטיקה הגיונית ונפוצה (סעיפים 4-7 לתצהירו); גם עו"ד גנסיין ציין בחקירתו הנגדית, כי על פי
23 הפרקטיקה המקובלת אצלו, ולמיטב ידיעתו גם אצל אחרים, מדובר במסמכים הנחתמים "מיידית"
24 בפגישה הראשונה עם הלקוח ואף ציין כי עורך דין שכיר שלא יעשה כן, "דמו בראשו" (עמ' 187
25 שורה 5 ועמ' 188 שורות 4-3); גם מזכירתו של עו"ד גבעון בין השנים 1993 ל-2012, תיארה בין
26 מסמכי הפתיחה של התיק שנמצאים לפני עורך הדין בעת הפגישה הראשונה עם הלקוח ומתוירים
27 בתיקו של הלקוח, את המסמכים הבאים: "ייפוי כוח, הסכם שכר טרחה, ויתור סודיות ותצהיר
28 בריאות אם זו תאונת דרכים" (עמ' 60 שורה 26 עד עמ' 61 שורה 30). הגיונה של פרקטיקה זו הינה

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 על שום שבכלא הסכם שכר טרחה, עלול עורך דין שישקיע מאמץ בתיק, להיוותר ללא תמורה ראויה
2 עבור עבודתו, משום שבסופו של דבר, יבחר הלקוח להסתייע בעורך דין אחר. דומה כי כדי להימנע
3 מתקלות מעין אלו, כלל עו"ד גבעון בהסכמי שכר טרחה שהציג לפניי, הוראה המזכה אותו ב-50%
4 משכר הטרחה המלא עליו הוסכם, במקרה שהלקוח יבחר להיות מיוצג בבית משפט בידי עורך דין
5 אחר (נספח 6). למרות זאת, כאמור, במקרה דנן הסכמי שכר טרחה וייפוי כוח שהציג עו"ד גבעון
6 נושאים תאריך שהינו שלב מתקדם ביותר בטיפולו של עו"ד גבעון בעניין - 15.3.1999. מועד
7 מאוחר זה מעורר תהייה רבה בפרט משום שהרבה קודם למועד זה, שילם עו"ד גבעון סכומים לא
8 מבוטלים לטובת הטיפול בעניינו של מר לוי, כל זאת לצד השקעת זמנו, מרצו וכישוריו המקצועיים
9 לטובת התיק. כך, ביום 13.12.1996 שילם עו"ד גבעון לפרופ' גרושקביץ עבור שכר טרחה סך 9,360
10 ש"ח (ת/4), וכך גם דרישת התשלום שהופנתה לעו"ד גבעון על ידי הדסה עוד ביום 12.2.1995. עו"ד
11 גבעון טוען כי במהלך שנות טיפולו בעניין מר לוי, "נעלם" מר לוי ולא יצר עמו קשר (עמ' 158,
12 שורות 24-25). נתון זה מחזק את התמיהה מדוע ייפוי הכוח היחיד שהוצג לפניי, נושא תאריך
13 15.3.1999, שכן הצורך בהחתמת לקוח על הסכם מתגבר כשמדובר באדם שאינו משתף פעולה
14 במהלך הטיפול השוטף כבר בשלבים המקדמיים.
15

16 22. כאמור, מסמך נוסף שנעדר מחומר הראיות שלפניי, הוא תרשומת של עורך הדין מן הפגישה
17 בינואר 1995, שקיומה, כאמור, אינו שנוי במחלוקת. עו"ד גבעון מציין, כי לא איתר הוא תרשומת
18 כזו ואף לא הציג תרשומת מפגישה או שיחת טלפון מאוחרת יותר, בה פנה אליו מר לוי, לגרסת
19 עו"ד גבעון, על מנת שייטפל עבורו בתביעת רשלנות רפואית או מהמשך הטיפול בתיק בתמיכה
20 לטענתו. עו"ד בארי, שעבד אותה עת במשרדו של עו"ד גבעון, העיד כי עריכת תרשומת של עיקרי
21 פנייה עם הפגישה הראשונה עם הלקוח, הייתה פרקטיקה סטנדרטית ומקובלת במשרד (סעיפים 4-
22 7 לתצהירו). אף פרקטיקה זו הגיונה עמה והיא חיונית על מנת לאפשר טיפול יעיל בלקוח, משום
23 שכלא רישום, מטבע הדברים, יתקשה עורך הדין לזכור את כל פרטי המידע שנמסרו לו בפגישה;
24 לזכור את פרטיו האישיים של הלקוח, את מועד הפגישה ואת המועדים הנחוצים להמשך טיפול
25 בתיק ועוד. פרקטיקה זו אף נחוצה על מנת להימנע מטענות מצד הלקוח אודות מה שנאמר או לא
26 נאמר בפגישות עמו. על אף זאת, לא הובא לפניי כל מסמך כזה.
27

28 המסמכים הנעדרים האמורים, צפויים היו להיות, מטבע הדברים, בשליטתו של עו"ד גבעון. מדובר
29 במסמכים שעשויים היו ליתן מידע אותנטי מזמן אמת אודות תוכן הפגישה מינואר 1995 ואודות

13 מתוך 32

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 השלב בו פנה מר לוי אל עו"ד גבעון לבדיקת תביעת רשלנות רפואית. המסמכים לא הוגשו, בלא
2 שניתן לכך הסבר המניח את הדעת. לאור כל האמור, הטענה כי מסמכים כאלו לא נעשו, איננה
3 משכנעת. לפיכך, נוכח כך, יש לייחס להיעדרם משקל ראיתי לחובת מי שצפויים היו להיות
4 בשליטתו וזאת לטובת הצד שכנגד. גם עניין זה תומך איפוא בגרסת מר לוי אודות תוכן הפגישה
5 מינואר 1995.

6

7 גרסתה של גב' נעמי שטרית, אחותו של מר לוי, באשר למועד בו נודעה הרשלנות הרפואית
8 23. עו"ד גבעון מבקש לבסס את הטענה כי הפנייה אליו בינואר 1995 לא עסקה ברשלנות
9 רפואית, על דבריה של גב' נעמי שטרית, אחותו של מר לוי במסגרת תביעת הרשלנות הרפואית.
10 בהקשר זה מפנה הוא בתצהירו לעמ' 435 ו-436 לפרוטוקול אותה תביעה, שם נחקרה גב' שטרית
11 בחקירה נגדית (נספח 1 לתצהיר עדות ראשית נוסף שהגיש עו"ד גבעון ביום 24.12.13). עיינתי
12 היטב בדבריהם, ולא מצאתי בהם אסמכתא לטענה זו. אמנם, הגב' שטרית העידה לפני כב' השופטת
13 מזרחי כי כבר בשנת 1988-1989 סברה שארעה רשלנות רפואית בעניינו של אחיה, זאת בגלל תוצאת
14 הניתוח, והיא אף ציינה כי אף שכן חשבה, קיבלה את הדין, ומעייניה היו נתונים לכך שאחיה יישאר
15 בחיים ולא לנושא הרשלנות הרפואית.

16

17 אלא שאינני סבורה כי יש בכך כדי לחזק את הגרסה שהפנייה בינואר 1995 לא עסקה ברשלנות
18 רפואית. הדיון לפני כב' השופטת מזרחי התמקד במודעותה של הגב' שטרית לסוגית הרשלנות
19 הרפואית בשנת 1988 וטיפולו בנושא זה באותה תקופה. הדיון לא עסק כלל ועיקר במה שארע
20 בינואר 1995 או בסמוך לו. הגב' שטרית לא נשאלה ולא העידה בנושא זה בתביעת הרשלנות
21 הרפואית. בהליך שלפני העידה הגב' שטרית כי היא לא זוכרת אם הייתה עם אחיה בפגישה
22 הראשונה אצל עו"ד גבעון, אך אחיה סיפר לה על פגישה זו, שארעה לפני שהגידול החוזר אובחן
23 (עמ' 115 לפרוטוקול). הואיל והגב' שטרית לא נכחה באותה פגישה, משקל עדותה בעניין זה איננו
24 מכריע, אך ניתן לומר כי מכלול דבריה תומך בגרסת מר לוי באשר לתוכן הפנייה אל עו"ד גבעון
25 בינואר 1995, ובוודאי איננו חותר כנגדם.

26

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לרי"ג גבעון ואח'

24. משנמצא כי בינואר 1995 פנה מר לוי אל עו"ד גבעון בנושא רשלנות רפואית בקשר עם הנכות שנגרמה לו בשנת '88, ומשעו"ד גבעון איננו טוען כי יידע את מר לוי אודות החשש מפני טענת התיישנות בעניין ואיננו טוען כי נעשתה פעולה כלשהי בקשר עם נושא הרשלנות הרפואית, למעט הפנייה להדסה ולמל"ל בדרישה לקבלת מסמכים, דומה כי יסוד ה"התשלוח" קם מאליו. כשפונה אדם אל עורך דין על מנת לברר אפשרות להגשת תביעה בעניין רשלנות רפואית בקשר עם סדרת אירועים שהסתיימה למעלה מ-6 שנים קודם לכן, עת הוצא מראשו גידול גדול מאוד, שהוצאתו גרמה לפגיעה ניכרת, חייב עורך הדין לנקוט בצעד ממשי ונחרץ בעקבות כך לשם בחינה דחופה ומקצועית של הטענות לשם הערכת סיכויי התביעה וסיוע ללקוח בהגשתה במועד קרוב. אם סבור עורך הדין שאין בכוחו לטפל בתביעה כזו בטרם התיישנות, עליו ליידע את הלקוח בכך ולהסביר לו את דחיפות העניין. בדומה, אם לא חפץ עורך הדין לטפל בעניין בשל המועד המאוחר בו נעשתה הפניה או מכל טעם אחר, שומה עליו להבהיר זאת ללקוח במהירות, על מנת שיתאפשר ללקוח לבחון חלופות.
25. בעניין זה אין משמעות לכך שהלקוח הוחתם או לא הוחתם על הסכם שכר טרחה וייפוי כוח. אינני סבורה כי מועד חתימת מסמכים אלו מהווה "מועד מכריע" לעניין אחריותו המקצועית של עורך הדין כלפי אדם שבא להיוועץ בו. בנסיבות העניין, ולנוכח מועד הפניה, עצם הפנייה אל עורך הדין לבחינת אפשרות להגשת תביעה, די היה בה כדי להטיל על עורך הדין חובה ליידע את הלקוח אודות חרב ההתיישנות שעשויה להתהפך מעל תביעה אפשרית, אם לא תוגש תוך פרק זמן קצר. אם סבור עורך הדין כי יש בכוחו לטפל בעניין בפרק הזמן העומד לרשותו והוא נוטל על עצמו את המשימה, מחויב הוא לפעילות נמרצת למיצוי הזכויות, הן בשלב איסוף המסמכים והן בשלב העברתם אל מומחים רפואיים על מנת שיחוו דעתם. אם בוחר עורך הדין שלא לטפל בעניין באופן זה או לא לטפל בו כלל, עליו ליידע את הלקוח אודות כך בדחיפות ולהעמידו על כך שמדובר בשלהי תקופת התיישנות אפשרית, על המשתמע מכך, על מנת שיוכל לכלכל את צעדיו מבעוד מועד.
26. בעניינינו, על פי החומר שלפניי, בסמוך לפנייה מינואר 1995, שלח עו"ד גבעון מכתבי לדרישת צילום מסמכים אל הדסה ואל המל"ל (כאמור), לאחר שלב הסיכומים אף הוגשה בקשה לצירוף מכתב דומה אל קופת חולים). לאחר שלב זה, לא ניכרת כל מגמת הזדרזות ועו"ד גבעון לא מעיד על כל מהלך נמרץ שננקט. אדרבא. כעולה מנספח 11 לתצהירו של עו"ד גבעון, בין מסמכי

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 הדסה נמצא תזכיר בו נרשם במחלקת רשומות של הדסה בתאריך 12.2.95 "ביקשתי מעו"ד גבעון
2 415 נח. שיגיע התשלום לצלם כל התיק". אלא שעל פי האמור בחלק השני של אותו נספח, העתק
3 החומר נשלח אל עו"ד גבעון בצירוף קבלה מטעם המחלקה לרשומות רפואיות בהדסה, רק בחלוף
4 כשלושה חודשים, ביום 15.5.95. לא ניכרת, אפוא, פעולה מיידית וזריזה מצדו של עו"ד גבעון
5 בעניינו של מר לוי. אמנם, טוען עו"ד גבעון כי מר לוי "נעלם" לו לאחר הפניה הראשונה. ואולם,
6 עו"ד גבעון לא טוען כי הבהיר למר לוי כי נחוצה פעולה דחופה בעניינו וכי אל לו "להיעלם", אלא
7 לפעול באופן מידי, כך שאין לזקוף לחובתו של מר לוי את העובדה שהוא מצדו לא פעל בזריזות
8 ראויה לאיסוף המסמכים. עורך הדין הוא זה שאמור להיות אמן על לוחות הזמנים המתאימים
9 לטיפול ועליו החובה ליידע את הלקוח בצעדים הנחוצים, על מנת לעמוד בזמנים. אין לצפות מאדם
10 שפנה לקבלת ייעוץ משפטי, ובוודאי לא ממר לוי במצבו, לאחר שעבר שלושה ניתוחי ראש והוא
11 סובל שלל נכויות, לרבות נכות נפשית, שיהיה ער למשמעות הקריטית של לוח הזמנים באותו שלב.
12
13 אשר לטענת עו"ד גבעון, כי בשנת 1995 היה עיסוקו בתחום הרשלנות הרפואית מינורי
14 27. לטענת עו"ד גבעון, בשנת 1995 עסק בתיקים בודדים בלבד בתחום הרשלנות הרפואית,
15 ואילו אביו של עו"ד דורון גנסי, עו"ד שמעון גנסי, היה עורך דין מנוסה בתחום זה. נוכח כך, הדעת
16 נותנת שאילו בשנת 1995 ביקש מר לוי לבדוק אפשרות להגשת תביעה בגין רשלנות רפואית, היה
17 פונה אל עו"ד שמעון גנסי, שעמו עמד בקשר קודם, ואף היה מעלה את העניין לפני עו"ד גנסי
18 בשלב מוקדם יותר. לטענת עו"ד גבעון, העובדה שמר לוי לא פנה אל עו"ד גנסי בעניין הרשלנות
19 הרפואית, מעידה על כך שמר לוי לא היה חפץ בבירור טענה זו, אלא בשנת 1996, לאחר חזרת
20 הגידול, אז פנה אליו בנושא זה. אינני מקבלת טענה זו. עו"ד גבעון איננו חולק שבשנת 1996, פנה
21 אליו מר לוי לבירור רשלנות רפואית. כלומר, עובדות המקרה, כפי שאירעו בפועל, מלמדות שאף
22 אם עיסוקו של עו"ד גבעון בתחום הרשלנות הרפואית היה באותו שלב בהיקפים לא גבוהים
23 במיוחד, די היה ברמת העיסוק ובמוניטין של עו"ד גבעון בתחום הרשלנות הרפואית באותה עת,
24 כדי להביא את מר לוי לפנות אליו בבקשה לטיפול בטענה זו, ולא אל עו"ד גנסי. לשון אחר,
25 העובדה שאיננה שנויה במחלוקת, והיא פנייתו של מר לוי אל עו"ד גבעון בשנת 1996 בעניין
26 רשלנות רפואית, מלמדת כי מר לוי ראה בעו"ד גבעון כתובת מתאימה לפנייה מסוג זה באותו מועד.
27 לא נראה כי קיים שוני מהותי במידת עיסוקו של עו"ד גבעון בתחום זה בשנת 1996 או בשנת 1995
28 (ראו עדותו של עו"ד בארי, שעבד במשרדו של עו"ד גבעון בשנים 1991 עד 1997, וציין כי בתקופה
29 זו כולה, כמות תיקי הרשלנות הרפואית במשרדו של עו"ד גבעון, לא הייתה גדולה, אף כי הייתה

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 מגמה של עליה במשך התקופה (עמ' 55 לפרוטוקול, שורה 18 ושורות 26-27)). נוכח כך, לא נראה
2 כי יכולה לעמוד הטענה כי אי הפנייה אל עו"ד גנסין בעניין רשלנות רפואית, חותרת תחת הגיונה
3 של טענת הפנייה אל עו"ד גבעון בטענת רשלנות רפואית בשנת 1995.
4

5 סיכום ביניים

6 28. לאור האמור, הגעתי למסקנה כי במאזן ההסתברויות, יש להעדיף את גרסתו של מר לוי על
7 פיה בפגישה מראשית 1995 העלה הוא בפני עו"ד גבעון את נושא הרשלנות הרפואית בגין שרשרת
8 האירועים והמחדלים שהסתיימה בניתוח מ 22.6.88, על פני גרסתו של עו"ד גבעון כי באותה
9 פגישה התבקש הוא לבדוק עבור מר לוי אך את נושא זכויותיו האפשריות הנוספות העומדות לפני
10 מר לוי במוסד לביטוח לאומי. סבורה אני כי פניה מעין זו במועד זה חייבה את עורך הדין לפעול
11 באופן מיידי – להעמיד את מר לוי על דחיפות העניין, על מנת להימנע מטענת התיישנות, וככל
12 שייקה על עצמו את הטיפול בתיק – לפעול בוריוזת ראויה על מנת להגיש את התובענה בהקדם
13 האפשרי.
14

15 כפי שנפסק בעניין ע"א 8001/95 קורן נ' וייסברג, "...על עורכי הדין היה להעמיד את הלקוח
16 שהשתתף בהמצאת חוות הדעת הרפואית, על סכנת ההתיישנות... עורך הדין חב חובת נאמנות
17 מיוחדת ללקוחו. אכן, עורך דין אינו חייב 'לרוץ אחרי קליינט', כלשונו של בית משפט קמא, אולם
18 עליו לפעול בצורה סבירה לשם העמדת הלקוח על כך שתקופת ההתיישנות עומדת לחלוף ועל
19 המשמעות הנובעת מכך. במסגרת חובת האמון המיוחדת שחב עורך הדין ללקוחו, עליו ליצור
20 עמו קשר מדי פעם ופעם כדי לעדכן, להתעדכן ולהזכיר ללקוח כיצד מתנהל הטיפול בתיק, בפרט
21 לקראת תום תקופת ההתיישנות". כן ראה ע"א 479/65 וידר נ' עו"ד גדעון הר נוי, פ"ד כ(1) 468,
22 471, שם הודגשה חובת עורך הדין להזהיר את הלקוח על כך שתקופת ההתיישנות להגשת תביעה
23 לקבלת גמלה מהביטוח הלאומי עומדת לחלוף, גם אם לא היה אמור להגיש תביעה זו, ושירותיו
24 נשכרו רק לצורך הגשת תביעה נזיקין.
25

26 בענייננו, עו"ד גבעון לא העמיד את מר לוי על סכנת ההתיישנות ולא פעל באופן אחר להתמודדות
27 עם ענין זה בזמנו, ובכך הפר את חובת הזהירות כלפי מר לוי, אשר נועץ עימו בנושא מקצועי,
28 והתירשל במילוי תפקידו.

17 מתוך 32

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1

2

לשאלת הקשר הסיבתי

29. כאמור, תביעת הרשלנות הרפואית בכל הנוגע לאיחור במועד גילוי הגידול הראשון
התקבלה בפסק דינו של בית משפט זה מפי כב' השופטת מזרחי, ובגין הנכויות שנגרמו מכך נפסקו
לטובת מר לוי סכומים כסף ניכרים. עיקרם של סכומים אלו נשללו ממנו בהמשך, עת פסק בית
המשפט העליון, כי התביעה בגין האיחור בגילוי הגידול הראשון, התיישנה ב 6.95, אחר שבמועד
הניתוח הראשון שעבר מר לוי התגלה מלוא נזק בגין הטיפול הרפואי שעבר. נראה איפוא כי
מתקיים קשר ברור בין מועד הגשת התביעה בשנת 99, לבין הנזק שנגרם למר לוי – דחיית תביעתו
בגין האיחור בגילוי הגידול הראשון, בשל התיישנות בגין האיחור שבהגשתה.

10

אשר לטענת עו"ד גבעון כי הכנת תביעת רשלנות רפואית כדבעי דורשת את עיתותיה ולא ניתן
היה להשלים את הכנתה ולהגישו בפרק הזמן שבין ינואר 1995 עד יוני 1995 (מלואת שבע
שנים לניתוח שעבר מר לוי)

30. אכן, ברור כי הכנת תביעת רשלנות רפואית איננה דבר של מה בכך. מדובר במשימה
מורכבת הדורשת מיומנות והיכרות עמוקה עם התחום, ואף דורשת היא את עיתותיה בשל הצורך
באיסוף חומר רפואי מגורמים שונים, באיתור מומחה רפואי ובהבאת החומר הרפואי לפניו, כמו גם
בדיקת הלקוח, הכנת חוות הדעת והכנת כתב התביעה. עם זאת, לא הובאה כל ראיה שלא ניתן,
במקרה המתאים, ליזום מהלך נמרץ שיאפשר הגשת תביעת רשלנות רפואית תוך פרק זמן קצר.
העיכובים בהשלמת תביעת רשלנות רפואית, כפי שפורטו לעיל, אינם "חוק טבע". אין מדובר
במניעה פיזית מוחלטת להגשת התביעה, אלא בגורמי אנוש שבמקרים רבים, כפי הנראה, גורמים
לעיכוב. לא נראה מדוע לא ניתן לזרום ולקצר את לוח הזמנים במקרה הנחוץ. אמנם, ברור שהדבר
ידרוש מאמץ מיוחד. אך לא הוכח ואף לא נראה כי מדובר במשימה בלתי אפשרית. כך, בכל הנוגע
לאיסוף החומר הרפואי - פנייה יום-יומית אל הגורמים הרלבנטיים שבידיהם המסמכים, ובמקרה
הנחוץ אף פניה לבית משפט בבקשה לקבלת סעד דחוף, תניב בוודאי קיצור ניכר של לוח הזמנים
לאיסוף החומר. אלא שכאמור לעיל, במקרה דנן, כעולה מנספח 11 לתצהיר עו"ד גבעון, כבר ביום
12.2.1995, הודע לו בידי הדסה כי לכשיבוצע התשלום עבור כך על סך 415 ₪, יצולם התיק, אך
הקבלה על תשלום במצורף לחומר נשלחו רק ב 5/95. אמנם, בסופו של דבר, התברר כי גם כשצולם
התיק כעבור שלושה חודשים, לא התקבל מלוא החומר. אך מכל מקום, לא הוכחה כל פעולה נמרצת

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 לקבלת החומר מתוך ערנות ללוח הזמנים הדוחק. כמו כן, במקביל, ניתן לפנות אל מומחים רפואיים
2 ולהעמידם על הדחיפות שבעניין, ואף להציע להם תמורה מוגדלת עבור מתן דחיפות לעניין. לא
3 נראה אפוא כי קיימת מניעה אובייקטיבית להגשת תביעה בפרק זמן קצר.
4

5 31. אשר לטענה כי קיים קושי למצוא מומחים רפואיים שיסכימו להעיד כנגד הדסה וקופת
6 חולים לאומית, הרי שבמקרה שלפניי נמצאו מומחים כאלו, שהרי הוגשה תביעה שנתמכה בחוות
7 דעת רפואית, ובכלל כן, עוד בחודש ינואר 1997 ניתנה חוות דעת מטעם ד"ר גרושקוביץ. לא נראה
8 מדוע לא ניתן היה לפנות אל מומחה זה וחבריו בשלב מוקדם יותר. בהקשר זה יצוין, כי מדובר
9 במומחים שמזכירתו לשעבר של עו"ד גבעון, הגב' אילנה ממן, העידה כי הינם מומחים שהמשרד
10 עבד איתם באופן קבוע (עמ' 64 לפרוטוקול שורה 19 עד עמ' 65 שורה 2), כך שמטבע הדברים היו
11 נם נגישים לעו"ד גבעון גם בשלבים מוקדמים יותר מאלו בהם הוכנו חוות הדעת.
12

13 32. למעלה מן הצורך, יצוין כי בהקשר זה מקובלת עליי טענת עו"ד גלבוע, כי מדובר בטענה
14 שהנטל להוכחתה רובן לפתחם של הנתבעים. הנתבעים לא עמדו בנטל זה ולא הוכיחו כי קיימת
15 הייתה בשנת 1995 מניעה להגשת תביעת רשלנות רפואית מטעם מר לוי תוך פרק זמן קצר. הנתבעים
16 לא הוכיחו כי קיים פרק זמן ניכר, שלא ניתן לקצרו במאמץ מתאים, שהינו חיוני לשם הגשת תביעת
17 הרשלנות הרפואית הנדונה, ואשר מנע הגשת התביעה בדחיפות לאחר הפניה מראשית 1995.
18 אדרבא. הובאו ראיות משכנעות מטעם התובע לכך שהגשת תביעת רשלנות רפואית מורכבת בפרק
19 זמן קצר היא משימה אפשרית. זוהי אף מסקנה מתבקשת, בהיעדר מניעה אובייקטיבית לזירוז לוחות
20 הזמנים כאמור, ובהתאם נדחת הטענה כי אף אילו פעל עורך הדין בזריזות ראויה, לא ניתן היה
21 להגיש את תביעת הרשלנות הרפואית במועדה, ונדחת הטענה בדבר העדר קשר סיבתי בין
22 ההתרשלות לנוק מן הטעם האמור.
23

24 אשר לטענת ב"כ איילון, אליה הצטרף עו"ד גבעון, כי למעשה תביעת הרשלנות הרפואית
25 התיישנה עוד בראשית 1995, מועד פניית מר לוי אל עו"ד גבעון או בסמוך לכך

26 33. בפסק דינו של בית המשפט העליון, בו נדחתה תביעת הרשלנות הרפואית בגין האיחור
27 בגילוי הגידול הראשון בשל התיישנות, הזכיר בית המשפט העליון מספר פעמים את מועד הניתוח
28 הראשון (22.6.88), כמועד תחילת מרוץ ההתיישנות, אשר במהלך שבע שנים ממנו היה על מר לוי

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 להגיש את תביעתו. כך, למשל נאמר בסעיף 7 לפסק הדין: "על רקע נתונים אלה עולה מאליה
2 התיישנותה של עילת התביעה. שהרי הניתוח הראשון בוצע ביום 22.6.88, בעוד התביעה הוגשה
3 ביום 9.6.99, דהיינו 11 שנים מאוחר יותר. לא יכולה להיות מחלוקת, שלאחר הניתוח הראשון בשנת
4 1988 נתגלה הנזק במלוא היקפו, ועל כן חלה תקופת התיישנות של 7 שנים....". בהמשך ובהתייחס
5 לאפשרות לתחולתו של סעיף 89 (2) לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], נאמר כי "גם אז חלה התיישנות
6 על עילת תביעתו של המערער, באשר היה עליו להגישה לא יאוחר מיום 22.6.98, עשר שנים לאחר
7 הניתוח הראשון....". בהמשך בסעיף 8 לפסק הדין נאמר: "התביעה עצמה מושתת על הנזק שנגרם
8 למערער בעקבות הניתוח הראשון, ניתוח שלאחריו נותר עם שיתוק בעצב הפנים ופגיעה בשמיעה
9 באוזן שמאל..". בנוסף, בסעיף 9 לפסק הדין ובהתייחס לסעיף 8 לחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958
10 נאמר: "המערער לא הצביע על עובדה חדשה – המצדיקה את החלת כלל הגילוי המאוחר – שלא
11 יכולה הייתה להיות ידועה לו בתוך תקופת שבע השנים שלאחר הניתוח הראשון". ועוד, בסופו של
12 פסק הדין בסעיף 14 נקבע: "סיכומו של דבר, שהיה על המערער להגיש תביעתו במהלך תקופת
13 ההתיישנות לאחר הניתוח הראשון".
14

15 34. לטענת ב"כ אילון, הנתבעים דכאן אינם כבולים לקביעות אלו, שגם לא היו חיוניות לתוצאת
16 פסק הדין. אליבא דידם, מן החומר שלפני עולה כי תחילת מרוץ ההתיישנות באשר לתביעתו של
17 מר לוי ארעה חודשים אחדים קודם למועד הניתוח הראשון, כך שהתביעה התיישנה עוד ביום בו
18 פנה מר לוי אל עו"ד גבעון.
19

20 דומני כי טענה זו יש לדחות הן על שום שאין לקבל את הניתוח המשפטי שבבסיסה, והן על שום
21 עובדות המקרה, אשר אינן תומכות בה.
22

23 35. אשר לניתוח המשפטי – אף אם פסקי הדין שניתנו בעניינו של לוי, אינם מחייבים או
24 משתיקים את הנתבעים דנן בגדרי הכללים בדבר מעשה בית דין, וזאת על שום שלא היו הם צד
25 להליכים בהם ניתן פסק הדין, מהווים הם חלק מן המארג הראייתי בתיק שלפניי – גם כלפי הנתבעים,
26 ולא רק כלפי לוי שהיה צד להליכים במסגרתם ניתנו. פסקי דין אינם מהווים אך קביעה משפטית
27 מחייבת בין צדדים. פסקי הדין והקביעות שנקבעו בהם, הם גם אירוע במציאות, בו פסק בית
28 המשפט כפי שפסק וקבע כפי שקבע. בכלל כך, העובדה היא שבית המשפט העליון דחה את תביעת

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לרי נ' גבעון ואח'

1 הרשלנות הרפואית בשל התיישנות בקובעו כי היה על מר לוי להגיש את התביעה תוך שבע שנים
2 ממועד הניתוח, 22.6.88. עובדה זו אינה שנויה ולא יכולה להיות שנויה במחלוקת, שכן תוכן פסק
3 הדין בעניין זה ברור ביותר. כלומר, על פי קביעות בית המשפט והנמקויות, ואף אם הנתבעים
4 חולקים עליהם וסבורים כי הם שגויים, הרי שאילו הוגשה התביעה קודם ל 22.6.95, התביעה לא
5 הייתה נדחית בשל התיישנות. נוכח כך, לא נראה שיש מקום שבמסגרת ההליך שלפניי, לבדוק
6 ולשקול אם קביעות בית המשפט העליון היו מוצדקות או לא. העובדה היא שתביעת הרשלנות
7 הרפואית נדחתה מחמת שהוגשה למעלה מ 7 שנים לאחר ה 22.6.88, מועד הניתוח, ועובדה זו אין
8 להשיב, אף אם הנתבעים סבורים שכך נעשה שלא כדין. דומה אפוא כי הניתוח המשפטי הנכון של
9 מצב הדברים שבפניי הוא כי אין מקום לטענת ב"כ איילון כנגד קביעת בית המשפט העליון בדבר
10 מועד תחילת מרוץ ההתיישנות.

11

12 36. בדומה, אף אינני סבורה כי יש מקום לדון בטענתו של עו"ד גבעון כי בית המשפט העליון
13 טעה בדחיית התביעה מחמת התיישנות, משום שלא הבין אל נכונה את קביעת הערכאה הדיונית
14 (כב' השופטת מזרחי) בדבר המועד בו נודעו למר לוי נזקיו משום שהרופאים "הרגיעו" אותו (סעיף
15 10 לפסק הדין בע"א 7313/09). עו"ד גבעון טוען כי התביעה נדחתה בשל טעות, ולכן אין להטיל
16 עליו אחריות לנזקיו של מר לוי. יש לדחות טענה זו הן לגופה, משום שלא נראה כי מדובר בטעות,
17 אלא בקביעה הנסמכת על לשון פסק הדין של כב' השופטת מזרחי ואף מתייחסת לחומר הראיות;
18 ובעיקר משום שגם זו טענה שאין לה מקום בניתוח המשפטי הנכון של התביעה והעובדות. העובדה
19 היא שבית המשפט פסק כפי שפסק, והעובדה היא שעל פי הנמקת פסיקת בית המשפט, אילו הוגשה
20 התביעה קודם ל 22.6.95, לא היה מקום לדחותה מחמת התיישנות. כשפונה אדם לעו"ד לבידור
21 טענת רשלנות רפואית במועד כה מאוחר, ברור שיש לנקוט בצעדים נמרצים לטיפול דחוף בעניין,
22 ולא להסתמך על טענות מפולפלות שתתקבלנה או לא תתקבלנה בהליך המשפטי בסופה של דרך.
23 אם לא כך ייעשה, הרי שבסופו של דבר, וככל שהמענה לטענת ההתיישנות לא יועיל והתביעה
24 תידחה, יישא עוה"ד באחריות על הסיכון בו הכניס את הלקוח, סיכון שהתממש.

25

26 37. אשר לעובדות המקרה – ב"כ איילון מתייחס בטיעונו למועד גילוי ההתרשלות ולמועד
27 גילוי הנזק. לטעמו הנזק התגלה שנים קודם למועד הניתוח, וההתרשלות התגלתה מרגע שהתגלה
28 הגידול. תחילת מרוץ ההתיישנות לשיטתו היא אפוא במועד בו התגלה הגידול.

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1

2 אשר להתרשלות שבאי גילוי הגידול במועד – נטען כי זו הייתה ידועה למר לוי לפני ראשית שנת
3 1988, לאחר שנודע למר לוי אודות הגידול הראשון ומאז החל מרוץ ההתיישנות. כתוצאה מכך,
4 נטען, במועד פגישתו הראשונה של עו"ד גבעון עם מר לוי – בינואר 1995 – התיישנה כבר תביעתו
5 של מר לוי בגין האיחור בגילוי הגידול הראשון, כך שאין בסיס לתביעת לוי כנגד עו"ד גבעון.
6 בהקשר זה הופניתי אל נ/1 – תרשומת של ד"ר ש. קונסטנטיני מיום 22.3.98 אודות גידול "עצום"
7 אצל מר לוי. כמו כן נטען כי מועד ידיעת מר לוי אודות הגידול מוקדם יותר, שכן עוד קודם לכן
8 נאמר למר לוי ולאחותו, מפי רופאת קופת חולים, ד"ר פיינברג, שלמר לוי גידול בראשו. בהקשר זה
9 הופניתי לחקירתו של מר לוי בעמ' 92 לפ', ש' 1-2 וכן לדברי אחותו, גב' שטרית בעמ' 116 ש' 29
10 ואילך.

11

12 אכן מהראיות שלפניי עולה כי במועד התרשומת שב-נ/1, 22.3.88, היה מר לוי מודע לכך שהתגלה
13 גידול בראשו. עם זאת, אין בפניי ראיות המאפשרות ביסוס ממצא על פיו הגידול היה ידוע למר לוי
14 קודם לכן, בראשית שנת 1988, כנטען. אכן, מר לוי ואחותו הגב' שטרית העידו אודות ביקור קודם
15 אצל ד"ר פיינברג בקופת חולים, אך הם לא העידו מתי ארע ביקור זה. בנוסף, כעולה מחקירתו של
16 מר לוי, הוא לא זכר אם באותו ביקור הביעה ד"ר פיינברג חשש כי יש גידול בראשו, או שקבעה כי
17 קיים גידול כזה (עמ' 92 לפרוטוקול, שורה 4). אף אינני סבורה כי מהדברים אליהם הופניתי
18 בחקירתה הנגדית של גב' שטרית, ניתן להסיק כי ד"ר פיינברג הודיעה למר לוי ולה כי נתגלה אצל
19 מר לוי גידול (להבדיל מהודעה אודות חשש לגידול, שיש לברר). גב' שטרית לא התבקשה לחדד
20 האם זכור לה שהיה מדובר בחשש לגידול או בידיעה אודות גידול, ומר לוי אמר שאיננו זוכר אם
21 מדובר בחשש לגידול או בגידול קיים. יצוין, כי מדובר בעניין שמטבע הדברים אמור להימצא
22 במסמכים הרפואיים מזמן אמת, אך ב"כ איילון לא הגישם, ולא ניתן לקבוע האם ומתי יידעה ד"ר
23 פיינברג את מר לוי, ומה יידעה – האם אודות גידול או אודות חשש לגידול.

24

25 38. אשר לתחילת מרוץ ההתיישנות בהתייחס למועד גילוי הנזק – נטען כי כעולה מחוות דעת
26 המומחה מטעם מר לוי בתביעת הרשלנות הרפואית, ד"ר גרושקביץ, נזקיו של מר לוי מן האיחור
27 בגילוי אירעו קודם לניתוח הראשון, כך שנוקי הניתוח אינם אלא החמרת נזקי הגילוי המאוחר של
28 הגידול, המתחילים את מרוץ ההתיישנות קודם למועד הניתוח. עיינתי בחוות דעתו של גרושקביץ,

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 ולא מצאתי בה את שמוצא בה ב"כ איילון. אמנם חווה"ד מציינת כי היו פגיעות עצביות שקדמו
2 לניתוח, אך רק לאחר הניתוח הופיע שיתוק מלא של עצב הפנים, שהביא לצורך בניתוחים פלסטיים
3 וכן השיתוקים של העצבים הפגועים החמירו. אין כל אינדיקציה בחוות הדעת לכך ששיתוק עצב
4 הפנים ארע קודם לניתוח. מדובר בנוק מהותי שארע עם הניתוח, ולא אך בהחרפת נזקים קיימים. כך
5 או אחרת, קביעתו של בית משפט זה בתביעת הרשלנות הרפואית היתה כי הניתוח שנעשה למר לוי
6 באיחור הוא שהסב לו נזק רב וזאת בגין האיחור בגילוי, שהביא לגודלו העצום של הגידול בהוצאתו
7 ונזקים רבים לרקמות כתוצאה מן ההוצאה (סעיף 24 לפסק הדין). כלומר, קביעתו של העובדתית
8 של המותב אשר שמע את תביעת הרשלנות הרפואית ואת עדותו של פרופ' גרושקוביץ היתה שהנזק
9 נגרם בעת הניתוח הראשון, וממילא ממועד זה תחילת מירון ההתיישנות. כמו כן אין לצפות מאדם
10 שנמצא בעיצומו של תהליך רפואי אחר שהתגלה במוחו גידול עצום, לברר חשד לרשלנות רפואית
11 ולא נראית כל אפשרות מעשית להגשת תביעה בפרק זמן זה, בטרם התגבש הנזק, שהוא מיסודות
12 העוולה, כך שגם בהיבט זה נראה כי הוכח הקשר הסיבתי בין ההתרשלות במועדי הטיפול המשפטי
13 לבין דחיית טענת האיחור בגילוי האיחור בהגשת התביעה וההתיישנות הנגזרת מכך (ראו ע"א
14 2919/07, מדינת ישראל- הועדה לאנרגיה אטומית נ' עדנה גיא-ליפל (פורסם במאגרים;
15 19.9.2010).

16
17 לא בכדי קבע בית המשפט העליון כי במקרה דנן מתחיל מרוץ ההתיישנות רק לאחר הניתוח
18 הראשון, והטענה כי מדובר בטעות, נדחתה.

19
20 39. כעולה מן האמור, עו"ד גבעון לא נהג כפי שהיה עליו לנהוג כעורך דין סביר לאחר פנייתו
21 של מר לוי אליו בראשית שנת 1995, על אף שלוח הזמנים שקדם לפנייה זו הייב את המסקנה כי
22 עניינו של מר לוי, בכל הנוגע לבירור אפשרות לתביעה בגין רשלנות רפואית שהסתיימה ב 22.6.88,
23 מחייב טיפול דחוף, מזורז ומיידי. בכך הפר עו"ד גבעון את חובת הזהירות שלו כעורך דין כלפי מר
24 לוי. התרשלות זו הביאה לדחיית תביעת הרשלנות הרפואית בגין האיחור בגילוי הגידול הראשון
25 בגין התיישנות, תביעה שניתן היה להגישה בעיתה ובזמנה אילו פעל עורך הדין בזריזות ראויה לאחר
26 פנייתו הראשונה של מר לוי אליו. ההתרשלות היא איפוא שגרמה למר לוי את הנזק שבביטול פסק
27 דינו של בית משפט זה אשר זיכה אותו בפיצוי כספי ניכר בשל התרשלותן של הדסה וקופ"ח בגילוי
28 הגידול הראשון. פסק הדין בוטל בידי בית המשפט העליון, אחר שנקבע כי תביעה זו התיישנה

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 משום שהוגשה בשנת 99', שנים לאחר התיישנותה ב - 22.6.95. עו"ד גבעון הוא שהגיש את
2 התביעה בשנת 99' ולא בשנת 95', ובכך גרם לנזקיו של מר לוי.
3

4 אשר לגובה הנזק בגין ההתרשלות בטיפול בתביעת הרשלנות הרפואית

5 40. שעה שקיבל בית המשפט המחוזי את תביעת הרשלנות הרפואית, פסק הוא למר לוי פיצויים
6 בגין ראשי נזק שונים. במכתב מיום 1.11.09 (נספח ד' לכתב התביעה), פירט עו"ד גבעון למר לוי
7 את שווי הסכום שנפסק וציין כי "סה"כ סכום פסק הדין, כולל הוצאות משפט, שכ"ט עו"ד ומע"מ,
8 למועד היתנו, הוא 4,144,313 ₪ ובצירוף ריבית פיגורים עד לתשלום בפועל 4,377,043 ₪". פסק
9 הדין של בית המשפט העליון הפחית את הפיצוי והעמידו על סך 150,000 ₪ בלבד. כמו כן, נטען
10 בכתב התביעה כי נוכח הסכום הנמוך שנפסק בתביעת הרשלנות הרפואית שהתנהלה בבית המשפט
11 המחוזי, נדרש מר לוי לשלם הפרש אגרה בסך 32,871 ₪. בהסתמך על כך נתבע בתיק שלפניי סך
12 4,372,803 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה.
13

14 41. לטענת הנתבעים, מר לוי איננו זכאי לסכום זה משום שייתכן שגם אלמלא ההתיישנות,
15 בסופו של דבר, הייתה תביעת הרשלנות הרפואית נדחית בבית המשפט העליון, על שום טענות
16 נוספות שהעלו בערעוריהן הדסה וקופת חולים, ושלא נדונו והוכרעו בבית המשפט העליון, אחר
17 שהתובענה בעיקרה נדחתה שם בגין התיישנות.
18

19 אינני מקבלת טענה זו. בידי מר לוי ראיה משכנעת ביותר לתוצאה שהייתה צפויה לתביעת הרשלנות
20 הרפואית שהוגשה מטעמו, אילו הוגשה במועד. מדובר בפסק דינו המפורט והמנומק של בית משפט
21 זה בתביעת הרשלנות הרפואית, בו קיבל בית המשפט את טענתו של מר לוי מפי עו"ד גבעון בכל
22 הנוגע לרשלנות הרפואית, ופסק כי מר לוי זכאי בגין כך לפיצוי. בכך יצא מר לוי ידי חובתו, ואף
23 למעלה מכך, להוכיח כי אלמלא ההתרשלות שהקימה עליו את טענת ההתיישנות, היה זוכה לפיצוי
24 שנפסק. כך קבע בית המשפט לאחר שבירר את התובענה לגופה, אף שסבר בתחילה כי היא
25 התיישנה. אם סברו הנתבעים כי מדובר בפסק דין מופרך ומוטעה, אשר בית המשפט העליון היה
26 הופך את תוצאתו גם אלמלא ההתרשלות, הרי שעליהם הנטל להוכיח זאת. כל עוד לא הוצגה תשתית
27 רצינית ומשכנעת לכך שקיימים סיכויים גבוהים ביותר שהפיצוי שנפסק בפסק הדין היה מתבטל אף

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 אלמלא ההתיישנות, עומד פסק הדין שניתן לאחר בירור מקיף של טענות הצדדים, בחזקתו, ואין די
2 בטענות כלליות כי קיימת אפשרות שפסק הדין היה מבוטל בערעור, כדי לגרוע מן האמור בו.

3

4 42. מוסיף עו"ד גבעון וטוען, כי הסכום שנפסק בפסק הדין, כפי שפורט במכתבו מיום 1.11.09,
5 כולל פסיקה בגין הוצאות משפט, שכ"ט עו"ד ומע"מ, בהם לא נשא מר לוי ולכן אין הוא זכאי להם.
6 בנוסף, יש לנכות סך 25% מסכום הפיצויים בגין שכ"ט עו"ד, וכן את שכר הטרחה שנפסק כנגד
7 הדסה וקופת חולים.

8

9 טענה זו בעיקרה מקובלת עליי. על פי הסכם שכר הטרחה בין מר לוי לבין עו"ד גבעון, זכאי עו"ד
10 גבעון לשכ"ט עו"ד כפי שייפסק בידי בית המשפט לזכות מר לוי, ובנוסף ל-25% מסכום הפיצוי
11 שייפסק. בנוסף, לא שנוי במחלוקת כי עו"ד גבעון מימן לפחות חלק מההוצאות המשפטיות של מר
12 לוי במהלך ההליך, ומר לוי לא הביא כל ראיה להוצאות שהוצאו מכיסו ושהיה זכאי בגינן לשיפוי
13 מכוח פסק הדין. מר לוי אף לא הביא אסמכתא להוצאה היתרה שטען שנגרמה לו בכל הנוגע לאגרת
14 בית משפט, לאחר קבלת הערעור בבית המשפט העליון. לפיכך, יש לקצוב את נזקו של מר לוי בגין
15 ההתרשלות הנוגעת לתביעת הרשלנות הרפואית, על בסיס סכום הפיצויים שנפסק ותו לא. על פי
16 התחשיב שבכתב התביעה, שהנתבעים לא חלקו עליו, סכום הפיצויים בניכוי תשלומי המל"ל, עומד
17 על 3,298,730 ₪ ליום 10.9.09. זו נקודת המוצא לתחשיב הנזק. מסכום זה יש להפחית 25%, בגין
18 התחייבותו של מר לוי לשלם לעו"ד גבעון שכר טרחה בשיעור זה מכל סכום שייפסק לזכותו. אילו
19 התקבלה התובענה, היה על מר לוי לשלם לעו"ד גבעון חלק זה מסכום הפיצויים כשכר טרחה,
20 ולפיכך אין הוא בגדר נזקו של מר לוי בגין ההתרשלות (ראו נספח 6 לתצהיר עו"ד גבעון). כלומר,
21 הנזק הינו 2,474,047 ₪ ליום 10.9.09. מר לוי זכאי, אפוא, לסכום זה מעו"ד גבעון, בצירוף הפרשי
22 הצמדה וריבית בגין הרשלנות המקצועית בטיפול בתביעת הרשלנות הרפואית.

23

24 אשר לטענת מר לוי, כי עו"ד גבעון כפה עליו שלא לקבל את הצעת הפשרה בבית המשפט
25 העליון

26 43. לטענת מר לוי, עו"ד גבעון ביצע עוולה נוספת בכל הנוגע לאופן התנהלותו בקשר עם פשרה
27 שהוצעה בידי שופטי בית המשפט העליון קודם שניתן פסק הדין שם בע"א 7313/09, אזי הוצע כי

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 ישולם לו 40% מהפיצוי, סכום שכבר שולם בפועל וביצועו לא עוכב. על פי הנטען בתצהירו של
2 מר לוי, בתגובה להצעת הפשרה שהציע בית המשפט העליון, פנה אליו עו"ד גבעון ושאל לדעתו,
3 והוא השיבו כי הוא מסכים להצעת הפשרה. אלא שעו"ד גבעון פסל את דעתו ואמר לו, בין היתר,
4 "אל תדאג, אנחנו ננצח", ואף אמר כי השופטים "מפחדים ממנו", ואזי חזר לאולם בית המשפט
5 והודיע כי הוא מסרב לפשרה.

6

7 בטרם אדון בטענה זו לגופה, אציין כי אף אילו התקבלה טענה זו, לא היה בה כדי להוסיף על סך
8 הפיצוי, שכן כאמור לעיל, קבעתי כי מר לוי זכאי למלוא סכום הפיצויים שנפסק לטובתו בבית
9 המשפט המחוזי. הוספת סכום הפשרה שהוצע לו בבית המשפט העליון תהווה, כמובן, כפל פיצוי,
10 שאין לו הצדקה. עם זאת, למעלה מן הנחוץ אתייחס גם לטענה עצמה.

11

12 44. אשר לטענה לגופה – אינני מקבלת טענה זו. ראשית, לא שוכנעתי כי עצתו של עו"ד גבעון
13 למר לוי, שלא להביע הסכמה להצעת הפשרה, הייתה עצה רשלנית. מדובר בעצה ששיקפה את
14 עמדתו המקצועית של עו"ד גבעון, לימינו עמד פסק דינו של בית משפט זה. עו"ד גבעון רשאי היה
15 לסבור כפי שסבר בית משפט זה, כי מר לוי זכאי לפיצוי שנפסק וכי טענת ההתיישנות איננה מכשילה
16 אותו. נראה כי עו"ד גבעון סבר כי טענותיו לחיזוק תוצאת פסק הדין של בית משפט זה תשכנענה
17 את בית המשפט העליון, והעריך כי הסכום שפסק בית המשפט המחוזי יעמוד בעינו במלואו. אף
18 אם בדיעבד התברר כי השקפה זו איננה נכונה, לא ניתן לומר כי במועד הבעתה בזמן אמת, הייתה
19 היא רשלנית. כאמור, עו"ד גבעון סבר שיש בפיו טענות רציניות לבירור, אשר יזכו בפיצוי בשיעור
20 גבוה, ואין לקבוע כי הוא הביע עמדה פסולה. בנוסף, לטענת מר לוי הוא לא קיבל את עמדתו של
21 עו"ד גבעון, כך שלא הסתמך עליה, וממילא נסתרת טענתו מיני ובי.

22

23 45. שנית, באשר לאי ההתחשבות בדעתו של מר לוי באשר להצעת הפשרה – כפי שעלה
24 מעדותם של מר לוי ואחותו גב' שטרית, נכחו שני אלו בעת שהוצעה הצעת הפשרה בידי בית
25 המשפט העליון. הם אף היו נוכחים בשעה שעו"ד גבעון השיב לבית המשפט כי ההצעה איננה
26 מקובלת. אילו סברו שעו"ד גבעון חורג מגדר ההרשאה, ומוסר לבית המשפט עמדה שאיננה
27 מוסכמת על מר לוי, יכולים היו לפנות במישרין אל בית המשפט ולומר זאת בו במקום. אין חולק כי
28 הם לא עשו כן. יתר על כן, גם לאחר אותו דיון, המשיכו הם להיעזר בשירותיו המשפטיים של עו"ד

26 מתוך 32

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 גבעון, ולא נאמר כי פעלו להחלפת ייצוג. על רקע זה, נראה כי מה שארע הוא כדלקמן: משנשאל
2 מר לוי בידי עו"ד גבעון לדעתו באשר להצעת הפשרה, בהחלט ייתכן שלוי סבר שכדאי לקבלה.
3 בתגובה לכך, הביע עו"ד גבעון את עמדתו המקצועית והנחרצת, כי הצעת הפשרה איננה משתלמת.
4 מר לוי, כשלצדו אחותו, גב' שטרית, לא התנגדו לעצת יועצם המשפטי, ובהתאם השיב עו"ד גבעון
5 לבית המשפט כפי שהשיב, בלא שמר לוי או אחותו גב' שטרית מוחים כנגד כך. נראה, כי נחרצותו
6 של עו"ד גבעון בעמדתו, שכנעה אותם שלא להתנגד לה, כפי שצפוי שיארע כשאדם מקבל עצה
7 משפטית מעורך דינו (שהוא גם בעל עניין אישי בתוצאות ההליך, בשל מבנה הסכם שכר הטרחה).
8 אינני סבורה כי התנהלות מעין זו מקימה עילת תביעה כנגד עו"ד גבעון, ובהתאם מר לוי איננו זכאי
9 לפיצוי בגינה.

10

11 אשר לשאלת חבותה של איילון

12 46. כאמור, צירף מר לוי לתובענתו אף את איילון, בטענה כי בתקופה הרלבנטית ביטחה היא
13 את עו"ד גבעון בפוליסת ביטוח אחריות מקצועית, המכסה את אחריותו לנזקיו. בכתב הגנה אישרה
14 איילון כי ביטחה את עו"ד גבעון בפוליסת אחריות מקצועית לעורכי דין, בין היתר, בתאריכים
15 1.12.1998 עד 31.11.1999 (להלן – פוליסת 1998); 1.12.2000 עד 31.11.2001 (להלן – פוליסת
16 2001); ו-12.4.11 עד 31.12.11 (להלן – פוליסת 2011). מדובר בפוליסות שהן "על בסיס תביעה"
17 (CLAIMS MADE). כלומר, אם בתקופת תוקפה של פוליסה מוגשת תביעה כנגד מבוטח או
18 שהמבוטח מוסר הודעה בכתב על האפשרות שתוגש נגדו תביעה, תכסה הפוליסה העומדת בתוקפה
19 באותה עת את אותה תביעה. מנגד, אם בתקופת תוקפה של הפוליסה לא הודע לחברת הביטוח כי
20 הוגשה תביעה או כי צפויה תביעה, אזי הפוליסה פוקעת.

21

22 על רקע זה נטען, כי "מקרה הביטוח" דנן ארע בשנת 1999, עת העלו הדסה וקופ"ח לאומית טענת
23 התיישנות כנגד תביעת הרשלנות הרפואית, או לכל המאוחר בשנת 2001, עת התקבלה טענת
24 ההתיישנות בבית משפט זה (מפי כב' השופטת מזרחי) בהחלטה מיום 5.11.2001. הודעתו של עו"ד
25 גבעון לאיילון אודות החשש מפני התביעה דנן, התקבלה בחברת איילון אך ביום 20.6.11, כך
26 שפוליסת 1999 ופוליסת 2001 פקעו בטרם נמסרה ההודעה. אשר לפוליסת 2011, נטען כי זו אינה
27 מכסה את "מקרה הביטוח" משום שבמועד שבו נכנסה הפוליסה דנן לתוקף, ידע כבר עו"ד גבעון
28 על הנסיבות שהיוו את עילת התביעה הנוכחית, ולא דיווח עליהן. בהקשר זה מציינת איילון, כי

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 בהצעת הביטוח נמנע עו"ד גבעון מלהשיב לשאלה מפורשת שהופנתה אליו בעניין, עת נשאל האם
2 ידוע לו מקרה כלשהו העלול להביא לתביעה או להתפתח לתביעה. בנוגע לכך, נטען כי בפוליסה
3 נאמר במפורש כי הכיסוי ניתן למבוטח "... ובלבד שלא ידוע למבוטח על עילה לתביעה קודם
4 לתחילת הביטוח". בנוסף, ככלל, פוליסת ביטוח נועדה להגן מפני אירועים שעלולים להתרחש
5 בעתיד ואינם ידועים למבוטח בעת כניסתה לתוקף, ואיננה מכסה אירועים שהיו צפויים וידועים
6 למבוטח באותה עת, ושלא הוצגו בפני המבטח בטרם כניסת הפוליסה לתוקף. בנסיבות אלו, משידע
7 עו"ד גבעון, על פי הנטען, כי קמה עילה לתביעה כנגדו קודם תחילת תוקפה של פוליסת 2011, אין
8 הפוליסה מכסה את התביעה. בהקשר זה טוענת איילון, כי אילו ידעה אודות האפשרות לתביעה,
9 הייתה מביעה את עמדתה בכל הנוגע להצעת הפשרה שהוצעה למר לוי בבית המשפט העליון ובכך
10 הייתה מונעת את הנזק.

11

12 47. אשר לטענות איילון בכל הנוגע לפוליסת 2011, טען עו"ד גבעון בדיון מיום 5.11.14, כי
13 דינן של טענות איילון אלו בתצהיר מטעמה, להימחק, שכן מדובר בטענות שלא הוזכרו כלל
14 במכתבה של איילון אליו מיום 18.9.11, שם הועלו טענותיה בדבר היעדר כיסוי ביטוחי. בהתייחס
15 לפוליסות האחרות, מציין עו"ד גבעון כי מטיעוניה של איילון עולה כי היא איננה חולקת שהיה לו
16 כיסוי ביטוחי מלא בתקופות הרלבנטיות, וכל טענתה היא כנגד אי מסירת הודעה במועד, הודעה
17 שלא היה בה כלל כדי להועיל לאיילון ולא היה בה כדי לשנות את מצבה, שכן ברור כי לאיילון לא
18 הייתה כל זכות להכתיב למר לוי לאמץ את הצעת הפשרה שהוצעה בבית המשפט העליון (שכלל
19 לא הייתה מקובלת על הדסה וקופת חולים לאומית, וממילא היא לא הייתה מעשית). לטענת עו"ד
20 גבעון, מדובר בהתנערות פסולה של חברת ביטוח מאחריותה מכוח פוליסת ביטוח אחריות
21 מקצועית, פוליסה שנועדה להגן על המבוטח מפני מצבים של רשלנות, לרבות בגין חוסר מודעות
22 לרשלנות שבמעשים. לפיכך, טוען עו"ד גבעון כי התובענה דנן מכוסה בפוליסת הביטוח.

23

24 48. על פני הדברים, הפוליסה הנוגעת לעניין דנן היא פוליסת 2011. כפי שמציין ב"כ איילון,
25 מדובר בפוליסה "על בסיס תביעה". כלומר, היא מכסה, כאמור בה, "תביעה כלשהי או תביעות
26 כלשהן, שיוגשו נגד המבוטח לראשונה, במשך תקופת הביטוח הנקובה ברשימה, בשל מקרה ביטוח
27 בעת עיסוקו של המבוטח בעריכת דין". התביעה דנן הוגשה כנגד עו"ד גבעון בתקופת הביטוח
28 הנקובה בפוליסת 2011, ובהיעדר נסיבות מיוחדות, אמורה התביעה דנן לחסות תחת כנפיה של

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לר"נ גבעון ואח'

- 1 פוליסה זו. אמנם, מדובר בתביעה בגין מחדל רשלני שהחל בשנת 1995, ואולם הדרישה לפיצוי
- 2 בגינו הופנתה אל עו"ד גבעון אך בשנת 2011, וכאמור בפוליסה, תחולתה נקבעת על פי מועד הגשת
- 3 התביעה, ולא על פי מועד המחדל הרשלני.
- 4
- 5 49. משטוענת איילון כי על אף לשונה הברורה של הפוליסה ועל אף מועד הגשת התביעה בשנת
- 6 2011, שאיננו שנוי במחלוקת, אין הפוליסה מכסה את התביעה דנן, הרי שהנטל עליה להוכיח את
- 7 טענתה זו. בהקשר זה, נראה כי על איילון להוכיח כי בעת עריכת הפוליסה, היה עו"ד גבעון מודע
- 8 בפועל לקיומה של עילה אפשרית לתביעה כנגדו קודם לתחילת הביטוח, או שהיה מודע לקיומו של
- 9 חשש סביר כי תוגש נגדו תביעה כזו. יוטעם, כי מדובר בידעיה בפועל על עילה לתביעה ומודעות
- 10 פעילה לקיומה של עילת תביעה אפשרית כנגדו. אין די בכך שעורך הדין היה מודע לעובדות
- 11 שעשויות להקים את עילת התביעה בעת התרחשותן. הנחון הוא מודעות בפועל וערנות לכך, כי
- 12 קיים חשש סביר לכך שתוגש תביעה בגין עובדות ואירועים שמעברו של אותו עורך דין. אינני סבורה
- 13 כי יש לקחת בחשבון את מה ש"היה על הנתבע לדעת" (סעיף 49 לסיכומי איילון), ולשלול ממנו
- 14 כיסוי ביטוחי בגין חוסר מודעותו לאפשרות שייתבע. עורך דין מבוטח בפוליסת רשלנות מקצועית
- 15 שיועד את "מה שהיה עליו לדעת", לא היה נכשל כלל ברשלנות מקצועית, וממילא לא הייתה נחוצה
- 16 לו פוליסת הביטוח מפני רשלנות כזו. פוליסת הביטוח מפני רשלנות מקצועית נחוצה, בין היתר,
- 17 ואולי בעיקר, כדי להגן על המבוטח מפני מצבים בהם אין הוא מודע לכך שפועל הוא שלא כראוי,
- 18 וממילא אין הוא מודע לחשש סביר שתוגש נגדו תביעה בגין כך. על רקע האמור, חיוב המבוטח
- 19 ליידע את המבוטח משום ש"היה עליו לדעת" כי פעל ברשלנות וכי הוא עלול להתבע בגין כך,
- 20 משמעו סיכול היסוד והתכלית של פוליסת ביטוח מפני רשלנות מקצועית, שנועדה בדיוק למקרים
- 21 בהם אין אדם מודע למה שהיה עליו להיות מודע לו. יצוין כי שניים מפסקי הדין אליהם הפנה ב"כ
- 22 איילון בתמיכה לטענתו בדבר אי תחולת הפוליסה, מדברים על מצב בו המבוטח היה מודע בפועל
- 23 לנזק ולתלונות הניזוק כנגדו בגינו, דבר שלא הוכח בענייננו (ראו: ע"א 1530/02 מנורה נ' יובלים,
- 24 פ"ד נח(6) 822, 840, סעיף 9 לחוות דעתו של כב' הנשיא ברק (2004); וכן פסקה 54 לת"א (מחוזי
- 25 תל-אביב) 1927/99 אבשלום ילין נ' עו"ד יעקב כהן (פורסם במאגרים; 13.9.09)). אמנם, נראה כי
- 26 מעניין ת"א (שלום חדרה) 3129/07 ווחד ריאד מחמוד נ' עו"ד אשרף ג'סאר (פורסם במאגרים;
- 27 15.12.09), עולה כי בית המשפט סבר די במה שעורך דין זהיר וסביר יכול היה לצפות, כדי לפגום
- 28 בתוקפה של הפוליסה, אך מן הטעמים האמורים לעיל, דומני כי הקובעת היא מודעותו בפועל של
- 29 עורך הדין, ולא מה שלא היה מודע אליו, אף אם היה מצופה ממנו שיהיה מודע לו.

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

50. איילון ביקשה להוכיח את טענתה, כי עו"ד גבעון היה מודע לאפשרות שתוגש נגדו תביעה, בעובדה שהוא מודע לכך, שככלל, כשתביעה נדחית בגין התיישנות, בין היתר, משום שתזזה משפטית של עורך הדין לא מתקבלת בידי בית המשפט, עלול הלקוח לבוא בטענה כלפי עורך הדין (ראו עמ' 240 לפרוטוקול, שורות 10-1). אלא שלצד השאלות הכלליות שנשאל עו"ד גבעון באשר להתנהלות אפשרית של לקוחות, לא הופנתה אליו כל שאלה מפי ב"כ איילון, האם הוא היה מודע בפועל, או לא היה מודע בפועל, לחשש שתעלה טענה מפי מר לוי בגין התיישנות. אינני סבורה כי ניתן להסיק ממודעותו הכללית של עו"ד גבעון לכך שלקוח עלול לבוא בטענות כלפי עורך הדין כשתביעה נדחית בגין התיישנות, לכך שהיה מודע הוא לחשש סביר שטענות כאלה יושמעו כלפיו במקרה דנן. ב"כ איילון נמנע מלברר סוגיה זו בחקירתו הנגדית של עו"ד גבעון, ולא נראה כי ניתן לבסס מסקנה בדבר מודעות לחשש מפני התביעה דנן, מן הדברים הכלליים שנאמרו בחקירתו הנגדית של עו"ד גבעון.

12

אף אינני סבורה כי דבריו של עו"ד גבעון אודות האכזבה שחוזה מר לוי אחר שניתנה החלטת בית משפט זה (מפי כב' השופטת מזרחי) ביום 5.11.01 בדבר התיישנות עיקר התביעה, יש בהם כדי ללמד או לתמוך בטענה שעו"ד גבעון היה מודע לאפשרות שהאצבע המאשימה בגין כך תהיה מופנית כלפיו. כפי שהעיד עו"ד גבעון, ודבריו לא נסתרו, את חיצו אכזבתו של מר לוי מתוצאות ההליך הפנה מר לוי כלפי בית המשפט, ולא כלפי עורך הדין (עמ' 239 שורה 11 לפרוטוקול). יצוין, כי גם אל מר לוי לא הפנה ב"כ איילון שאלה כלשהי בעניין זה, ולא ביקש לדעת מפיו מאיזה שלב העריך שעו"ד גבעון התרשל כלפיו, או מאיזה שלב השמיע בפני עו"ד גבעון טענות באשר לייצוג לא נאות. אין כל ראייה לכך כי בשלב בו ניתנה ההחלטה האמורה, ואף לא בהמשך ההליכים המשפטיים, לרבות עד לשלב ההכרעה בבקשה לדיון נוסף, סבר מר לוי או סבר עו"ד גבעון כי נפל פגם בהתנהלותו של עו"ד גבעון, שהכשיל את תביעת הרשלנות הרפואית, או כי בין הלקוח לבין עורך הדין נתגלעו מחלוקות בקשר עם כך.

24

אף לא מצאתי יסוד לטענה כי טופס ההצעה לצורך הקמת פוליסת 2011, מולא מטעם עו"ד גבעון ועל דעתו שלא בתום לב, תוך שבחר להעלים מידע אודות התביעה דנן הצפויה בצורה אקטיבית. כאמור, איילון לא הציגה כל תשתית עובדתית לכך שעו"ד גבעון היה מודע או חשש כי תוגש נגדו תביעה. הרושם הכללי הוא כי עמדתו הפנימית של עו"ד גבעון הייתה כי ממר לוי נמנעו פיצויים

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לוי נ' גבעון ואח'

1 שלא בצדק, וכי הוא מילא את חובתו המקצועית כלפיו במלואה, וממילא לא צפה חשש לתביעת
2 התיישנות כנגדו. בהקשר זה של אי מילוי טופס ההצעה, נראה משמרות שבהצעת הביטוח לא
3 סומנה תשובה לשאלה "האם ידוע לך על מקרה כלשהו העלול להביא לתביעה או להתפתח
4 לתביעה?", ביטחה חברת הביטוח איילון את עו"ד גבעון, לא יכולה איילון להיבנות מעצם אי סימון
5 התשובה, עליו "מחלה" (ראו חוות דעתו של כב' השופט לוי בעניין ע"א 1530/02 בעמ' 836).

6

7 51. ב"כ איילון מבקש להסתמך על עדותו של עו"ד גבעון, כי עובר להגשת הערעור על פסק
8 הדין בתביעת הרשלנות הרפואית, החתים הוא את מר לוי על מסמך ובו המלצותיו בדבר הערעור,
9 על רקע חילוקי דעות ביניהם. לטענת ב"כ איילון, משבאותו שלב נתגלעו חילוקי דעות בין עו"ד
10 גבעון לבין מר לוי, ודאי שהיה מודע לכך שקיימת אפשרות שייתבע בידי מר לוי בקשר עם
11 ההתיישנות. אינני מקבלת טענה זו. לא הובאה כל ראיה לכך שהמחלוקת שהייתה בין עו"ד גבעון
12 לבין מר לוי באותה עת, הייתה בעלת זיקה לטענה בדבר רשלנות מקצועית. כעולה מן הדברים,
13 המחלוקת נבעה מכך שמר לוי סבר כי יש להגיש ערעור, אף אם לא יוגש ערעור מנגד, משום שהעריך
14 שהפיצוי שנפסק לטובתו נמוך מדי, ואילו עמדתו המקצועית של עו"ד גבעון הייתה שככל שלא
15 יוגש ערעור מטעם הנתבעות, על מר לוי להימנע מהגשת ערעור מצדו, שעלול לפתוח פתח להגשת
16 ערעור שכנגד. מדובר במחלוקת בנושא מקצועי, שאין בו כדי ללמד על מתח בין עורך הדין ללקוח
17 או על חוסר שביעות רצון מצדו של הלקוח בכל הנוגע לטיפולו של עורך הדין בתובענה.

18

19 52. בשולי הדברים ולמעלה מן הצורך אעיר, כי מקובלת עליי טענת עו"ד גבעון, כי הטענה
20 כנגד תוקפה של פוליסת 2011 לא הועלתה במכתבה של איילון מיום 18.9.11, בו פירטה איילון את
21 תגובתה להודעת עו"ד גבעון, כי קיים חשש שצפויה תביעה כנגדו (נספח 1/ז לתצהירה של עו"ד
22 מורן רותם דהן מטעם איילון).

23

בית המשפט המחוזי בירושלים

4.11.2015

ת"א 23550-07-11 לרי נ' גבעון ואח'

1 סוף דבר
2 53. אשר על כן מחוייב עו"ד גבעון בתשלום סך 2,474,047 ₪ למר לוי, בצירוף הפרשי הצמדה
3 וריבית כהוק מיום 10.9.2009. על איילון לשלם את חלקה בסכום זה מכוה פוליסת 2011 ובגדרי
4 היקף פוליסה זו, בניכוי ההשתתפות העצמית הנקובה שם.
5

6 בנוסף יישאו הנתבעים ביחד ולחוד בהוצאות התובע בסך 500,000 ₪.
7

8 ניתן היום, כ"ב חשוון תשע"ו, 04 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.
9

תמר בזק רפפורט, שופטת

10
11
12
13
14 נוסח זה של פסק הדין פורסם ביום 15.11.2015, לאחר הוספת שמות באי כוח הצדדים
15 בכותרת המסמך.
16
17